

NIEUW FONDS OP KOMST VOOR TOPONDERZOEKERS

De minister van onderwijs en wetenschappen zal een nieuw fonds instellen voor toponderzoek en topopleidingen in de tweede fase. Het fonds zal vanaf 1991 geleidelijk groeien om er 500 tot 1.000 jonge promovendi mee aan te stellen.

Dat staat in de nota 'Zicht op een nieuw onderzoekslandschap', waarin het demissionaire kabinet het wetenschapsbeleid voor de jaren negentig uiteenzet. De nota is op 15 september gepresenteerd na het laatste kabinetsberaad waaraan W.J. Deetman als minister van onderwijs en wetenschappen heeft deelgenomen. Het stuk is gebaseerd op de discussie die het afgelopen jaar is gevoerd met wetenschappers en bedrijfsleven over een discussienota over het toekomstig wetenschapsbeleid die Deetman in 1988 heeft uitgebracht.

Algemene conclusie van het kabinet is dat de nadruk die in de jaren tachtig is gelegd op economische doelstellingen en bevordering van de technische en natuurwetenschappen gehandhaafd moet blijven. Daarnaast moet er meer aandacht komen voor gedrags- en maatschappijwetenschappen en geesteswetenschappen. Uit deze disciplines wordt een bijdrage verwacht aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken, alsmede een bescherming van het nationale culturele erfgoed.

In de nota worden enkele concrete acties van de overheid beschreven, maar voor veel deelnemers aan de discussie moet het teleurstellend zijn dat daar geen prijskaartje aan verbonden is. Over de financiering van de acties wil het kabinet - gezien de demissionaire status - niet meer kwijt dan dat zij mogelijk gemaakt moeten worden door verschuivingen binnen de huidige budgetten. Voorzitter dr. J. Borgman van de Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) zegt daarvan dat de nota op zich goed aansluit bij de plannen van zijn organisatie. 'Maar over de financiering van al dat fraais wordt niet gesproken. Dat opnieuw naar budgetverschuivingen wordt verwezen stemt ons niet vreugdevol. Wij vinden, en de universiteiten met ons, dat de onderzoeksbudgetten moeten groeien. In een tijd van economische opbloei, zoals momenteel, moet dat toch mogelijk zijn. Hopelijk wordt dat met een nieuw kabinet wel bespreekbaar.'

Een van de belangrijkste acties om Nederland internationaal te laten meetellen ligt bij de vorming van 'topkader'. Daartoe moeten er tweede fase opleidingen van zeer hoog niveau komen, die ook wel omschreven worden als 'graduate schools'. De opleidingen zullen nauw verbonden zijn met - deels nieuw op te zetten - onderzoekscentra op terreinen als milieu, telematica, fysieke infrastructuur en transport. De studenten aan deze opleidingen krijgen zo toegang tot onderzoek van internationale reputatie. In de centra moeten niet alleen aio's en oio's komen te werken, maar er dient ook ruimte te komen voor tijdelijke aanstellingen van recent gepromoveerden (zogenaamde 'postdocs'). De universiteiten en NWO dienen te streven

naar een toename van het aantal post-docs met zo'n 500 tot 1.000. Zij zullen daarbij steun ontvangen uit een fonds dat vanaf 1991 wordt ingesteld. Het fonds wordt gevormd met middelen die vrijkomen uit het zogenaamde vernieuwingsfonds, dat enkele jaren geleden in het kader van de taakverdelingsoperatie was ingesteld. Ter toelichting zei Deetman dat de universiteiten graag zelf de beschikking over dat fonds hadden willen hebben, maar dat het 'toch niet bedoeld is om er punaises van te kopen.'

Een volgend actiepunt betreft het verschaffen van meer zelfstandigheid en handelingsvrijheid aan de onderzoekorganisaties. Daartoe zullen 'joint ventures' tussen universiteiten en niet-universitaire instituten worden bevorderd. Ook zal worden bezien of het budget van NWO stapsgewijs verhoogd kan worden, zodat deze organisatie uiteindelijk ongeveer 15 procent van het universitaire onderzoek zou financieren. Dit jaar heeft NWO er al vijf miljoen gulden bijgekregen en in de begroting voor 1990 is eenzelfde bedrag extra uitgetrokken. Dat over het vervolg van deze groei eerst weer gediscussieerd moet worden vindt Borgman een beetje jammer. Hij had een minder gereserveerde opstelling verwacht.

Tenslotte worden in de notatotal van nadere studies in het vooruitzicht gesteld naar bijvoorbeeld een flexibeler arbeidsvoorwaardenbeleid bij onderzoeksinstituten, naar de behoefte aan onderzoek-apparaat, computervoorzieningen en mogelijk basissubsidies voor strategisch onderzoek.

Jos Dohmen/HOP

Afstuderende studenten geneeskunde krijgen collegegeld toch terug

Studenten geneeskunde die gedurende het studiejaar afstuderen kunnen toch aanspraak maken op restitutie van het collegegeld voor de periode dat geen onderwijs gevolgd wordt. Door de in 1988 ingevoerde Harmonisatiewet werd dit in eerste instantie uitgesloten. In navolging van enige andere universiteiten heeft het college van bestuur besloten een gedragslijn vast te stellen, die restitutie alsnog mogelijk maakt.

Al in oudere wetgeving was geregeld dat studenten die gedurende het studiejaar afstudeerden een deel van hun collegegeld terugkrijgen. Voor elke maand waarin niet aan het onderwijs werd deelgenomen, kreeg de student een tiende van het reeds betaalde collegegeld terug. Dit gold zowel voor studenten in de eerste als in de tweede fase.

In de Harmonisatiewet blijft deze regeling in grote lijnen bestaan. Er wordt echter geen melding meer gemaakt van de mogelijkheid van restitutie van collegegeld voor studenten in de tweede fase. In feite zijn dat alleen studenten geneeskunde, voor wie de jaren vijf en zes (co-schappen) tweede fase onderwijs zijn. Bij die groep wekte de nieuwe regeling dan ook onrust. Een aantal studenten verzocht het college van bestuur derhalve een voorziening te treffen, die toch voorziet in de terugbetaling van het collegegeld. Het college heeft dit verzoek gehonoreerd. Elke student moet voor begin van het studiejaar gewoon het volledige collegegeld betalen. Indien hij of zij gedurende hetzelfde studiejaar de basisartsopleiding afrondt, kan bij het college een verzoek om restitutie bij het worden ingediend. Die verzoeken zullen conform de oude regeling worden afgehandeld.

Marc Bonten

Weer kort geding LSVB-Staat

De Landelijke Studenten Vakbond (LSVB) heeft weer een kort geding aangespannen tegen de Staat rond de uitvoering van de wet studiefinanciering. De bond is tegen de recent afgekondigde verhoging van het bedrag dat beursstudenten maandelijks moeten terugbetalen als ze in het verleden teveel studiefinanciering hebben ontvangen. Door administratieve problemen bij de Informatiseringsbank en door onjuiste opgaves van betrokkenen heeft een flinke groep studenten bijna twee jaar geleden meer aan studiefinanciering ontvangen dan de bedragen waarop men feitelijk recht had. Dat geld moest natuurlijk worden terugbetaald. Indertijd hebben minister Deetman en de Tweede Kamer afgesproken dat de ontstane schulden door de studenten moesten worden afgelost via een korting op de beurs met een bedrag van 76,44 gulden per maand. Kort geleden verhoogde Deetman deze

aflossingstermijn tot 203,35 gulden per maand. Dat is het maximale bedrag dat de wet studiefinanciering voor dergelijke kwesties toestaat. Volgens de oud-bewindsman waren de betrokken studenten ervan op de hoogte dat de uitgekeerde studietoelage te hoog was en dat een deel moest worden terugbetaald. Alleen in gevallen waarvan vast staat dat de Informatiseringsbank verantwoordelijk was voor een te hoge uitkering aan studiefinanciering, wordt de oude aflossingstermijn gehandhaafd. De LSVB is van mening dat sommige studenten door de verhoogde aflossingstermijn onder het bestaansminimum worden gedrongen. Bovendien heeft de minister niet opnieuw met de Tweede Kamer overlegd toen hij tot de verhoging overging. Daarom wordt de rechter gevraagd deze ongedaan te maken.

Jos Dohmen/HOP

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg.
Redactie-adres: Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Tiende jaargang, nummer 5, 28 september 1989

Inhoud

Pagina 5

Opvallende gelijkenis

Toen we de advertentie van de RL afgelopen zaterdag in de krant zagen staan, moesten we onwillekeurig denken: verdomd, waar hebben we dat eerder gezien? En jawel, na enig zoeken in de kelder vonden we tussen de stapel oud papier een zeer gelijkende advertentie. Dat is plagiaat, dachten we meteen, maar niks hoor: puur toeval, zeggen de reclamemakers; wij zijn ook maar gewone mensen die niet allemaal iedere dag iets nieuws kunnen bedenken.

Pagina 7

Network

De organisatie van medische faculteiten die het gemeenschapsgeslacht denken en probleemgestuurd leren in de wereld wil bevorderen, bestaat tien jaar. 280 Vertegenwoordigers van de 143 aangesloten faculteiten gingen volgens oud-rooms gebruik op Rolduc in retraite om te bedenken hoe de volgende stap gezet kan worden. Want geschikte artsen opleiden is een ding, hun kwaliteiten tot hun recht laten komen een ander.

Pagina 9

Praktisch medisch onderwijs

Tot voor kort was er nog maar weinig bekend over de betrouwbaarheid van de observatietoetsen, die gebruikt worden in het praktisch medisch onderwijs. Dankzij de voortdurende onderzoeksstroom van de vakgroep Onderwijsontwikkeling en Onderwijsresearch (O&O) is nu ook in deze lacune voorzien. Onlangs promoveerde Cees van der Vleuten op een proefschrift, waarin hij alle wetenswaardigheden over itembanken, 'stations', onbetrouwbare studenten en betrouwbare beoordelaars heeft verzameld.

Pagina 10

Humanistiek

Waar anders dan in het land van Erasmus is 's werelds eerste universiteit voor humanistiek geopend. Eindelijk eens een universiteit die niets afschuift op God.

Ingezonden brieven voor deze rubriek mogen een lengte van maximaal één kantje A4 hebben. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten of niet te plaatsen

Welkom terug

Het leek allemaal zo mooi, maar onze frisse moed voor het nieuwe jaar heeft al een flinke deuk opgelopen. Bij alle derdejaars geneeskunde lag een keurige brief in de bus waarin de blokopening van blok 2.7. werd aangekondigd. Dat deze niet door zou gaan was helaas alleen op Randwijk (via lichtbord en Observant) te vernemen. Waarom nu geen keurige brief?

Dinsdagochtend de tweede verrassing: U kunt zich wellicht het aantal studenten voorstellen dat in de week vóór aanvang van het academisch jaar, midden in blok 2.7. Bureau Onderwijs bezoekt. Deze uitverkorene mocht zich echter zeer gelukkig prijzen, want hij/zij was de enige die ervan op de hoogte was dat halverwege het blok ieders onderwijsgroepen en -tijden at random opnieuw ingedeeld waren. Hoe functioneert een onderwijsgroep waarvan de leden tot dan toe in verschillende groepen en op

uiteenlopende wijzen het blok behandeld hebben?

En: Waarom nu geen keurige brief? Toch een keurige brief: De aanwezigheidsplicht. Voor alle duidelijkheid: In de afgelopen twee jaar is ons gebleken dat voor een goed functionerend onderwijssysteem enige verplichting nodig is. Maar is een volledige aanwezigheidsplicht niet al te extreem? Is de student dan helemaal niet in staat om enige verantwoordelijkheid te dragen? Gaat het niet te ver om elke afwezigheid schriftelijk te moeten melden bij de OCC? Wat is er tegen een goed opgezette 80% regeling met redelijke sancties?

Deze zaken zijn voor ons volstrekt onbegrijpelijk. Dat er nu al geen optimaal studieklimaat meer heerst op de FdG moge duidelijk zijn. Hopend op opklaringen,

Marlies Adriaans, Annet Bosch, Judith Fleuren (3MF).

paartjes

Paartjes alleen schriftelijk inleveren bij de redactie. Niet-commerciële Paartjes zijn gratis voor studenten en medewerkers. In alle andere gevallen bedraagt de prijs f 2,50 per regel (32 lettertekens).

t.k. houten bureau 1.20 x 0.50 m. Prijs 75,-. Tel. 218232.

Close harmonie koor "Du vallend'Bladr'n" zoekt nog 1 tenor en 1 bas. Inl.: Mir Uiterwijk, tel: 250968 (rep. op wo.avond).

Bekendmaking: * Cheerleaders: - Het ten alle tijden voorzien in de behoeften van het dag. best. - Het zingen van Benny-liederen tijdens enigerlei activiteit van de leden. ESBe&F-virus.

T.k.a. 1 paar Viking I wedstrijd schaatsen met geheel nieuw onderstel met special sprintbuizen mt 39: 350,-. Matthijs Hesselink 043-437803.

T.k. 4 rotan stoelen + tafel 200,-. Salontafel (rond) met glazen blad 75,-. Aquarium 80x40x40 met thermostaat, pomp en tijd klok en verdere toebehoren op verchroomd onderstel 150,-. Na 5 uur, tel. 474306.

T.k. flipperkast, mechanisch. Merk: Williams Starpool 1974. 04498-56796.

Te huur aangeboden kamer in appartement (luxe woonkamer). Huur 350 (incl.). 250 m. over de grens in Veldwezelt. 09.32.11.72.28.56 (vraag naar iemand van appartement B).

T.k. Ford Escort 1.6. diesel metallic. 5-deurs, b.j. '87. Tel. 04498-56796.

T.k. gevr.: Sesam, Atlas v.d. Anatomie, auteur Platzter, de deeltjes: bewegingsapparaat, fysiologie en zenuwstelsel. J. Creemers, tel. 887353 (ma, di en wo. mo). Tel. 04493-3195 (avond).

MODERNE DANS. Er zijn nog enkele plaatsen vrij voor de cursus van Projektgroep Dans voor beginners (19.00 uur) en midden 1 (20.15 uur) op maandagavond. We werken op non-profit-basis, dus voor de kosten hoeft je het niet te laten. Bovendien, altijd gratis eerste les! Plaats, CCV, Herbenusstraat 89, Maastricht.

4 en 5 oktober. Bezoek delegatie Forensisch Psychiatrisch Centrum Lippstadt o.l.v. Mevr. Dr. V. Schumann, onderwerp: Akademisering eins Massregeleinrichtung. Inl.: H.M.J. Baars, vakgroep Sociale Psychiatrie, tel. 299775.

Studente Rechten zoekt kamer in Maastricht-centrum of Wijck. Tel. 045-417163.

Bekendmaking: Oprichting Dispuut La Vendel. Informatie bij de voorlichter of het bestuur.

Snel verdient! Wie wil tegen hoge vergoeding mij haar galajurk(en) lenen? (v.a. maat 40). Bel even: Anne: 253295.

Robuuste Olivetti elektrische kantoortypemachine en nieuwe cd 10CC-hits. Tel. 04406-18283 (kantooruren).

T.k. herenfiets met terugtraprem, merk Juncker, kleur bruin. Vrijwel niet gebruikt, prijs 225,-, tel. 043-615475.

Gevr. kamer in A'dam v.a. 3 okt.-17 dec. Aangeb.: in zelfde periode kamer + slaapkamer + 1/2 douche, keuken en tuin in M'tricht. Info: Mirjam 043-436071.

Wij zoeken een oppas voor ons dochtertje van 1 1/2 voor enkele ochtenden per week. Tel. 043-219266.

Welke student(e) MF wil in het kader van de wetenschapstage met mij een onderzoek verrichten naar gedragsstoornissen of psycho-sociale

problemen bij epilepsiepatiënten. Marianne Gordijn 3MF.

Toneelgroep "Blik" zoekt voor een spelcursus nog nieuwe leden/cursisten. Start cursus: 3 okt. a.s. Aanm., tel. 043-473259.

Gevr.: Verzorg(st)er voor gehandicapte 's morgens 6.45 u. (ca. 45 min.) in wisseldienst. 1 week wel/1 week niet. Tel. 610717.

Wie wil mij gedurende de co-schappen helpen met het schoonmaken van mijn flat (3u/week - vergoeding n.o.t.k.). Tel. 213614 (Harry Scholberg).

SKI. DUBBEL DUTCH.

Margje Franssen! Ik wacht al 3 jaar op mijn boek, trapezebroek en vlaai. Nico: 215247.

T.k. miniwash i.pr.st. 75,-. Draagbare t.v. 75,-. T.v./video standaard 50,-. Tel. 043-219428.

Maandag 9 okt. organiseert de FISEM (Foundation of International Student Exchange Maastricht) een Info-avond voor geneeskunde-studenten die geïnteresseerd zijn in een buitenlandse stage. Tijd: 19.30 uur in de Aula van het Hoofdgebouw.

T.k.: Opel Kadett in perfecte conditie. Goed, goedkoop, zuinig. APK tot juli 1990. Prijs 1.250,- Laura/Raymond, tel. 043-612568.

T.k. aangeboden: kleine aanhangwagen met vast dekfel voorzien van imperial. Prijs n.o.t.k.. Tel. 043-887396 (kantoor); 043-614123 (privé).

Wanted: parttime job for MA student. To do some typing jobs, proofreading and editing, computerization and other clerical work. Applicant writes and speaks only English fluently. Please contact MERIT: 888743.

Met spoed gezocht: een studeertafel of bureau en één of twee klerkasten (voorkeur tweedeurs). Voor kamerinrichting studenten. Tel. MERIT: 888743.

T.k.: Citroën BX14RE, bj. nov. 1985. In PERFECTE STAAT. Prijs: 12.500,-, tel. 862966 (tijdens kant.uren).

T.k. ruime zelfmontage kast. Tel. 471985.

VOCAL GROUP lichte muziek (o.a. close harmony) heeft nog plaats voor MANNENSTEMMEN: hoog en laag. Repetitie: dinsdagavond. Bel P. Kuipers: 621998 of A. Winkelman: 636539.

T.k. bed (1.30-2m), 3-deurskast, nachtkastje, 2 stoelen (samen 125,-). Uitsch. tafel: 15,-. Tel. 043-256204 (na 19.00 uur).

¡ Hola espanolito! ¿ Te gustaria desayunar conmigo en el Vrijthof el proximo domingo? La Presidente.

Natuurlijk zijn woorden onnodig voor deze metapsychische strijdkreet, Mercy Rosmar. Vanuit mijn ballon met bubbelbad de telepathische groetjes. Elizabeth (ze-kenne-me-wel!).

Huis te huur gevraagd in Maastricht voor 4-6 personen. Tel. 610072 (Maartje en Nicole), 630897 (Iris).

Aangeb.: per 1 okt. kamer in centrum M'tricht (onderhuur), 20m2, 350,-. tel. 210316.

T.k.: oude slaapkamer: bed + matras (1.40 m), commode met spiegel, kast en nachtkastje. Blank eiken televisiekast, bijzettafel en salontafel. Donkerbruine manou draaistoel met kussen. Inl.: 888398/433619.

Studente zoekt woonruimte in Maastricht, max. 425,-. Tel. ma t/m vr 043-217696. za/zo 04490-13286.

Verhuizen? Stichting BUBU, verhuur van bestel/personenbusje 45,- resp. 50,- p.d. f 0.30 per km, eerste 100 km vrij. Prijzen excl. BTW en brandst. Bel 211048/256162.

Spoed! Attentie Diensthoofden /

Stagegroepsvoorzitters. Huidige medewerker dienst Studentenzaken zoekt administratieve werkzaamheden van structurele aard. Heb ruime ervaring op het gebied van computers en programma's (WordPerfect, Lotus, dBase, Cardbox en het werken met de Macintosh). Wie reageert? Tel. 887349.

Drie maanden America!!! 9 weken werken in zomerkamp + 1 tot 6 weken vrij rondreizen. Incl. retourvlucht, visum, verzekering, zakgeld (\$150-\$450). Kosten 400,-. Eisen 18-35 jaar, engels spreken, beschikbaar juni t/m aug./sept. Info: T.A. Camp America, tel. 04780-88074. Postbus 107, 5800 AC Venray.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar 04409-2324. Kosten 62,50 in Maastricht of omgeving.

"TAM-TAM" CD-verhuur. Nu al meer dan 1100 CD's. Elke maand minstens 50 nieuwe titels. Minimaal 75% van de CD-top 100. Oude Tweebergenpoort 7a, Maastricht (nabij Vrijthof). Tel. 256726.

Voor en door studenten: Sociëteit Xaviera voor alle feesten (50-150 pers.). Tel. 211400, Michiel.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Observant. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0.006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
telefoon: 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaff (secretaris)
Ton Hamelers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Ad van Ifferson

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hamelers
Evelyn de Leeuw

Redactie-assistente
Marlies In de Braekt

Foto's
Franco Gori

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Eldee Offset Heerlen

Advertenties
Tarieven en reserveringen bij de redactie, telefoon 043-887174.

Mededelingen
Mededelingen voor de Bulletin-pagina's doorgeven aan Noortje van Putte, dienst Voorlichting. Telefoon: (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 35,00 per jaar.

Hoger Onderwijs Persburo
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Hoger Onderwijs Persburo (HOP), samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Folia (Universiteit van Amsterdam), Mare (Leiden), Uniers (Tilburg), Delta (Delft), KU-Nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitsblad Twente, Universiteitskrant Groningen en Cursor (Eindhoven).

HOP-correspondent: Jos Dohmen.

GRIEKSE EETHUIS
nellas
DE BETERE GRIEKSE SPECIALITEITEN

Menu's vanaf:
f 9,50 tot f 24,50

Gefrituurde visjes

Gegrilde makreel en forel

Geopend 17-22 uur
Ma. gesloten

Alex. Battalaan 61
Maastricht. Tel. 043-215358

Autorijschool Dorssers

doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rijexamen, betaalt u de tweede keer niets. Door het houden van proefexamens wordt u optimaal voorbereid op uw examen. U betaalt slechts fl.35,- per rijles in VW golf. Tevens het adres voor uw motorrij-opleiding. Bel voor informatie 043- 616153.

STUDENT AF? OP NAAR

Pro Civibus

Hét verzekeringsbureau voor academici.

AMSTERDAM 020-736111

GRONINGEN 050-184114

STUDEREN IS AL DUUR GENOEG...

Kollegegeld, kamerhuur, studieboeken, een geknepen beurs. Als student kun je je geen bokkesprongen veroorloven. Maar speel je op zeker. **Stuver**, de studentenverzekering van **NBBS Reizen** voelt met je mee (we zijn immers zelf student geweest). En heeft een aantal verzekeringen ontwikkeld waar je niet extra voor hoeft te bezuinigen. Je gezondheid én je dure spulletjes zijn daarmee prima verzekerd. Vanaf f 448,-* per jaar je eigen ziekte-kostenverzekering en vanaf f 60,- een prima pakketverzekering (aansprakelijkheid en inboedel). Vraag snel de folder aan, met de bon of bel **071-253333**.

*exkl. de wettelijke bijdrage van f 62,- tot 20 jaar en f 124,- vanaf 20 jaar.

Stuur mij de STUVER-folder O1

Naam: _____

Straat: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

Opsturen naar NBBS Reizen, Postbus 360, 2300 AJ Leiden

STUVER
DE STUDENTENVERZEKERING VAN NBBS REIZEN

Gratis Universiteits Agenda bij:
(op vertoon van geldige collegekaart)

nbbs

ASA Studenten Literatuur Bureau
Deen de Doen

de Volkskrant

CADIER EN KEER

Riant gelegen halfvrijst. woonh. met inpand. gar. en tuin. Grondopp. ca. 380 m2. O.a. woonk. 41 m2, keuken 9 m2, 3 slaapk., badk. en ruime zold. Aanv. direct. Prijs op aanvr. Inl. Pustjens Makelaardij. Tel. 04408-1423.

BOUWKUNDE IN DELFT WIL MAASTRICHTS MODEL OVERNEMEN

De faculteit Bouwkunde van de Technische Universiteit Delft gaat het onderwijs inrichten volgens het probleemgestuurde model. Het voorstel voor de nieuwe studieopzet is uitgewerkt door de Planningscommissie van de faculteit, met hulp van de Maastrichtse vakgroep Onderwijsontwikkeling en Onderwijsresearch (O&O). Erik de Graaff van O&O zal komend jaar in Delft werken aan de verdere uitbouw van het programma, dat per september 1990 van start moet gaan.

De nieuwe opleiding gaat vier jaar duren. In de eerste twee jaar en in een deel van het derde jaar volgen alle studenten een basisprogramma met thematische blokken van zes weken. De laatste twee blokken van het derde jaar zijn keuzeblokken. In het vierde jaar kiest de student één van de zes afstudeerrichtingen. Iedere afgestudeerde krijgt straks de titel architect. De eerste drie jaar van het curriculum zullen namelijk voldoen aan de Europese normen.

Met de vernieuwing van het onderwijsprogramma hoopt de Planningscommissie de voortdurende kritiek op de faculteit tot zwijgen te brengen. Met name het trage studietempo baart zorgen. Momenteel doet de helft van alle studenten Bouwkunde meer dan zes jaar over de opleiding. Het Maastrichtse model staat in Delft onder andere goed aangeschreven vanwege het hoge rendement. Daarnaast moet de nieuwe studieopzet ervoor zorgen dat docenten minder tijd besteden aan de voorbereiding van lessen, zodat

ze zich beter kunnen concentreren op contact met de student.

Binnenkort staat de nieuwe studieopzet in de faculteitsraad ter discussie. Principiële tegenwerking wordt daar niet verwacht, al bestaan er in de facultaire gelederen nogal wat twijfels over de kwaliteit van de toekomstige afgestudeerden. Het zou niet mogelijk zijn om in vier jaar tijd volwaardige architecten op te leiden. De druk om het onderwijs te vernieuwen is echter groot. In het concept Hoger Onderwijs en Onderzoeksplan (HOOP) stelt minister Deetman voor om de faculteit Bouwkunde samen te voegen met de faculteit Civiele Techniek. De minister reageert met dit voorstel op het rapport van de zogenaamde Verkenningcommissie Bouwkunde. Die achtte ingrijpende herstructurering van de faculteit Bouwkunde noodzakelijk en deed zelfs de aanbeveling om de faculteiten Bouwkunde in Delft en Eindhoven samen te voegen. Dit vooral uit onvrede met het feit dat de Delftse opleiding teveel na-

druk op architectuur zou leggen. Die suggestie is door de minister niet overgenomen. De gedwongen fusie met Civiele Techniek wordt door de TU Delft echter evenmin op prijs gesteld. Men hoopt deze plannen af te wenden, door te wijzen op de reeds ingezette onderwijsvernieuwing en de daarvan te verwachten kwaliteitsverbetering.

Emely Nobis

Studenten medicijnen ontevreden over onderwijsgroepen

De meeste studenten geneeskunde vinden dat de onderwijsgroepen niet voldoen aan hun ideaalbeeld. Dat blijkt uit een binnenkort te verschijnen rapport van de vakgroep Onderwijsontwikkeling en Onderwijsresearch (O&O). Om inzicht te krijgen in het functioneren van de onderwijsgroepen hield de vakgroep (O&O) aan het einde van het vorige studiejaar een enquête onder geneeskunde-studenten van het eerste, tweede en vierde jaar. Het onderzoek - verricht op verzoek van de Onderwijscoördinatiecommissie - krijgt dit studiejaar een vervolg.

De studenten werd gevraagd welke functies de ideale onderwijsgroep moet hebben en in hoeverre de onderwijsgroepen daar in de praktijk aan beantwoorden. Tevens werd onderzocht welke factoren van invloed zijn op het functioneren van de onderwijsgroep.

De meeste studenten vinden dat deelname aan onderwijsgroepen het efficiënt studeren onvoldoende bevordert, zo blijkt uit het onderzoek. Wel vinden ze de onderwijsgroepen nuttig voor het leggen en onderhouden van contacten met medestudenten.

Veel studenten zijn ontevreden over het functioneren van de onderwijsgroepen, namelijk elf procent van de eerstejaars, vijfendertig procent van de tweedejaars en tweeëntwintig procent van de vierdejaars. Iets meer dan de helft van alle studenten is wel tevreden over het functioneren van de onderwijsgroepen.

De studenten noemen 'betrokkenheid' en 'samenstelling van de groep' als de meest bepalende factoren voor het functioneren van de onderwijsgroep. Daarnaast blijken de blokthema's en het rol van de tutor een belangrijke invloed te hebben.

De meeste studenten verwachten niet dat aanwezigheidsregistratie het functioneren van onderwijsgroepen zal verbeteren; motivatie moet volgens hen de drijfveer zijn om naar de onderwijsgroep te komen. Uit het rapport blijkt dat de studenten liever met een gemotiveerde groep werken die vrijwillig komt dan met een groep die verplicht aanwezig is.

Marc Bonten

Virussen

Het fenomeen "computervirus" heeft me te pakken. Niet alleen zijn mijn teksten onleesbaar en komen al mijn berekeningen op nul uit, maar vooral ben ik in toenemende mate geïntrigeerd.

Om te beginnen is er het "gebeuren" op de afdeling. Iemand ontwaart een bolletje op het scherm, dat eruit ziet als een opgezwollen cursor (aanwijspijp, voor niet-ingewijden), maar dat geen "regel houdt" en uitdagend over het scherm huppelt. Anderen komen kijken. Er wordt gegrinnikt. Het apparaat wordt aan- en uitgezet en het bolletje is weg. Niets aan de hand? Helaas wel. Een tekst raakt weg. Commando's worden geweigerd. Schrik.

Plotseling doemt het bericht op, dat het gaat om virussen. de kwaadaardige onder hen vreten bestanden op en ruïneren als AIDS of kanker het gehele datasket. Paniek.

Was dat maar alles. Het virus is overdraagbaar - de term zegt het al - en het baant zich via floppies een weg van de ene harde schijf naar de andere. Dus...besmettingsangst.

Plotseling zijn we terug in de Middeleeuwen. De pest is uitgebroken. Computers worden vergrendeld en met "besmette" PC's c.q. personen(!) wordt geen digitale informatie meer uitgewisseld. Het netwerk ligt lam.

Zo moet het eeuwen geleden ook gegaan zijn. Bij wie de pestbuilen zichtbaar werden, werd een kruis op de deur gezet en kwam geen mens meer binnen. Een unieke kans voor medisch sociologen om dit fenomeen nog eens van nabij te kunnen bestuderen.

Vervolgens is het virus het gespreksonderwerp van vele dagen. Vreemd is echter, dat er lacherig over wordt gedaan. Alsof het om hoofdluis gaat: lastig, maar een beetje mal en de persoon in kwestie niet aan te rekenen.

Wellicht daardoor blijft een effectief bestrijdingsprogramma uit. Geen voorlichtingsbijeenkomst voor de gehele afdeling of het gehele gebouw. Geen oproepen van mensen die zo deskundig zijn, dat ze niet volstaan met beweren, dat ze er alles van weten, ook geen spoedbestellingen van antivirussprogramma's. Een ieder denkt dat de ander iets onderneemt. Met het grootste fatalisme van de wereld doopt men intussen de kroontjespennen weer in de inktpot.

Hoe is het zo allemaal gekomen?

Een simpel verhaal.

Software-producenten zien met lede ogen aan, dat hun producten brutaalweg onder hun vingers vandaan worden gestolen. Programma's die officieel een paar duizend gulden kosten worden zonder blikken of blozen gecopieerd zonder dat er een cent voor wordt betaald. Een vorm van diefstal waarvoor de meest onkreukbare wetenschapper zich niet lijkt te schamen. Is het vreemd, dat dit een reactie oproept van: wacht maar!

Nee, dat is niet vreemd en de hieruit voortspruitende vondst van computervirussen die in werking treden bij illegaal kopiëren is zo brillant, dat je er bijna de Nobelprijs voor zou uitreiken. Maar laten we nog even de loop der dingen vervolgen.

Wat gebeurt: er ontstaat een kaste van computervirologen - een niet geheel juiste benaming voor de uitvinders van virussen - en als reactie daarop een kaste van computerimmunologen.

De vendetta is al niet meer te stuiten. Mafia, wild west. De virologen houden in oktober a.s. een wereldcongres, om de nieuwste ontwikkelingen te bespreken. Niet in het geheim, nee, openbaar, chique en wetenschappelijk. Geen arrestatiebevelen, geen rechtspraak. Het is allemaal legitiem. Niet zo lang geleden deden de uitgevers de universiteiten een proces aan wegens schending van auteursrechten. Hoe zou men gereageerd hebben, als knokploegen van uitgevers de universiteiten waren binnengedrongen en tot een openbare boekverbranding waren overgegaan?

Wat is er loos, dat men in onderhavige kwestie in de giegelsfeer blijft hangen?

Tegenwoordig staan op yoghurtflessen uiterste versheidsdata en op tal van producten een verscheidenheid aan waarschuwingen. Waarom niet op een programma de waarschuwing: bij meer dan x copieën treedt een virus in werking. Als dan nog besmetting optreedt, is het: eigen schuld, dikke bult en wordt de betreffende terecht aangeklaagd als "verzieker" en zo nodig op de bon geslingerd.

Echter de huidige ruige aanval op kostbare en voor mensen vaak vitale gegevens, welke soms niet meer of met een enorm verlies van tijd en energie te achterhalen zijn, dient als misdaad beschouwd te worden.

Zou er een a.i.o. te vinden zijn binnen de rechtenfaculteit die voorwerk doet voor een wetboek van computerstrafrecht? Ook daar zit volgens mij een Nobelprijs in. En voor de naaste toekomst lijkt doek en verf voor een spandoek bij dat congresgebouw, waar de wereldvirologen zich laven aan hun perversies, geen overbodige uitgave.

Yvonne van Leeuwen.

VSNU teleurgesteld over handhaving van nullijn universiteiten

"Ondanks alle mooie woorden" zijn de universiteiten op de nullijn gehouden door "een kunstmatige korting". Zij lopen, evenals voorgaande jaren, opnieuw tientallen miljoenen guldens mis, omdat zij voor de gestegen aantallen studenten geen extra geld krijgen. En dat, terwijl het wetenschappelijk onderwijs de afgelopen jaren meer heeft ingeleverd dan enige maatschappelijke sector. De voorzitter van de VSNU (vereniging samenwerkende universiteiten), ir. P. van der Schans, zegt dit met teleurstelling in een eerste reactie op het ontwerp-hoger onderwijsplan en de onderwijsbegroting.

"Wanneer de universiteiten op dit punt net zo bedeed zouden worden als het HBO, hadden ze er in 1990 naar schatting 100 miljoen bij moeten krijgen," aldus Van der Schans. Als compensatie voor de onverwachte stijging van de leerlingenaantallen in het niet-leerplichtig onderwijs is een miljard gulden geraamd in de onderwijsbegroting. De universiteiten delen daar niet in mee, omdat voor hen als enige geen automatische koppeling van het budget aan de studentenaantallen wordt toegepast. Zijn de universiteiten samen geboden

aan het budgetplafond, toch doen zich ook plussen en minnen voor wat de verdeling over de individuele instellingen betreft. Deze hangen samen met de aantallen instromende studenten, met het geboekte rendement, het aantal promoties en een nieuwe verdeling van de kapitaallasten over de universiteiten.

De VU gaat er, evenals de technische universiteiten en de rijksuniversiteit Utrecht, wat op achteruit. Bij de VU wordt dat vooral veroorzaakt door de geringe instroom van studenten. Bij de technische universiteiten zijn het vooral de dalende afstudeerrendementen en bij de Utrechtse universiteiten is het een combinatie van de factoren. Van de 3.258,6 miljoen gulden die de universiteiten (incl. de Landbouwniversiteit Wageningen) in de onderwijsbegroting zijn toebedeeld, krijgt de VU 236,3 miljoen gulden te besteden.

Jos Dohmen

Nationale onderwijsbank voor beurzen is haalbaar

De oprichting van een nationale Onderwijsbank die de studieleningen aan studenten moet gaan uitgeven is een reële mogelijkheid. De overheid zou dan het sociaal risico voor zijn rekening moeten nemen en het te lenen bedrag wordt voor alle studenten hetzelfde.

Dat zei mr. drs. H.P. van Weeren, hoofd van de Projectstaf Studiefinanciering van het ministerie van onderwijs afgelopen vrijdag tijdens een discussie over Studiefinanciering, georganiseerd door de Rotterdamse vakgroep Bestuurskunde en het Hoger Onderwijs Persbureau.

Tijdens de 'mini-conferentie', op basis van door studenten geschreven rapporten over enkele onderdelen van het stelsel (zie ook Observant van vorige week), lieten de verschillende genodigde deskundigen duidelijk merken dat volgens hen 'de stormen over studiefinanciering nog lang niet uitgewoed zijn', zoals directeur-generaal dr. ir. B. Okkerse het formuleerde.

Dat vermoeden wordt bevestigd door de onderwijsbegroting die op Prinsjesdag is gepresenteerd. Tot 1994 zou 300 miljoen gulden moeten worden bezuinigd op studiefinanciering.

Een van de mogelijke veranderingen die ook in de begroting worden genoemd, is de privatisering van de leningen. Volgende week wordt het rapport verwacht van de adviescommissie Le Blanc/Van der Zwan over de privatisering van het leningendeel van het stelsel. De privatisering was ook onderwerp van een van de studenten-scripties. De oplossing die de studenten voorstelden was de oprichting van een Onderwijsbank die, met op de kapitaalmarkt aangetrokken gelden, de rentedragende leningen aan de bursalen gaat verstrekken, volgens de studenten een beter voorstel dan alle pogingen om de banken bij de privatisering te betrekken.

Overigens is het de vraag of hier werkelijk sprake is van privatisering, omdat de overheid alle aandelen van de Onderwijsbank in handen zou houden. Vol-

gens departementaal hoofdamtenaar Van Weeren was juist dat de reden waarom de minister van financiën een eerder geopperd idee in deze richting meteen afwees: 'Dat is geen privatisering maar overheveling naar een ander gebouw.'

Van Weeren ziet zelf wel iets in zo'n onderwijsbank, zoals uitgewerkt door de studenten. In dat voorstel kunnen namelijk alle studenten eenzelfde bedrag lenen en dat draagt bij tot een vereenvoudiging van het systeem die volgens hem hard nodig is: 'Het systeem is nu veel te ingewikkeld. Het aantal transacties tussen ouders, studenten en overheid is absurd veelvuldig. Een 'Procrustusbed', een systeem dat niet met alle individuele bijzonderheden rekening houdt, is niet alleen acceptabel maar zelfs gewenst.'

In het voorstel van de Rotterdamse studenten dragen overheid en studenten gezamenlijk het zogenoemde 'sociaal risico': de extra kosten doordat een deel der studenten later de lening niet kan terugbetalen. Dat leidt tot een forse verhoging van het bedrag dat studenten moeten aflossen en daarom stelden de bestuurskundigen voor de aflossingsstermijn langer te maken: maximaal 25 jaar in plaats van 15. Van Weeren toonde zich verbaasd over dit voorstel met zo'n forse schuldopbouw: 'Dat is helemaal niet nodig, want ik denk dat de overheid wel bereid is het sociaal risico zelf te dragen. Zo'n hoge schuld met zo'n lange aflossstermijn komt ook in vrijwel geen enkel land ter wereld voor, behalve in Zweden waar de afgestudeerde maximaal tot het 65ste jaar moet aflossen.'

Margriet van Lith/HOP

Nieuwe LSVB-voorzitter moet zich koest houden

De volgende voorzitter van de Landelijke Studentenvakbond LSVB zal zich meer op de achtergrond moeten houden dan zijn voorgangers. Dit blijkt uit het rapport 'Verder met...de LSVB...werkt'. Een daarvoor in het leven geroepen commissie stelde het rapport op om de organisatie van de bond te verbeteren. Zaterdag 16 september zijn alle beleidsvoornemens uit het rapport door de leden van de LSVB aangenomen.

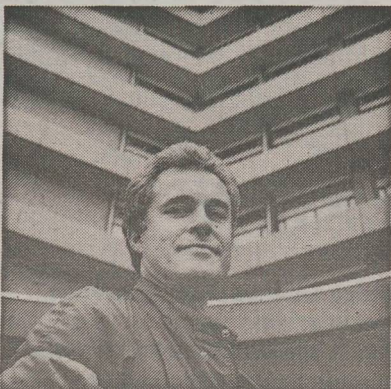
Volgens de voorstellen moet bij contacten met de pers de nadruk zoveel mogelijk liggen op het inhoudelijk werk van de LSVB. 'Dit brengt met zich mee dat in het vervolg niet meer vanzelfsprekend de voorzitter aan het woord komt, maar de meest terzake deskundige LSVB-er gevraagd wordt voor een bepaald interview', aldus één van de aangenomen voorstellen. Het bondsbestuur zal in haar mediabeleid lage prioriteit moeten toekennen aan persoonlijke reportages en interviews.

Volgens Egbert de Vries, Gronings commissielid, zijn de voorstellen over het publiciteitsbeleid in het rapport

opgenomen uit onvrede met het functioneren van de in juni afgetreden voorzitter Nicky de Hiep. 'Haar is door verschillende mensen voor de voeten geworpen dat ze de gewone taken heeft laten sloffen om in de publiciteit te komen', aldus De Vries, die daar zelf overigens 'genuanceerder' over denkt. De LSVB kiest op 28 oktober een nieuwe voorzitter. De LSVB-vergadering van afgelopen zaterdag heeft verder besloten dat de landelijke werkgroepen van de vakbond worden omgevormd tot 'plaatselijk gestationeerde LSVB-werkgroepen'. Die krijgen als taak het beleid en de standpunten van de LSVB te formuleren. Volgens De Vries heeft het bestuur het afgelopen jaar deze taken steeds moeten opknappen, doordat de bestaande werkgroepen niet functioneerden. In elke werkgroep zaten slecht drie, steeds wisselende, mensen.

Tenslotte wil de studentenvakbond een secretariaat oprichten om de informatievoorziening te verbeteren. Het hiervoor benodigde geld wordt nog gezocht.

Otto van Boggelen/UK Groningen

Dr. A.J. Vrijlandt
(foto Franco Gori)

Internationale bijstand voor eiland Leros

De Griekse minister van volksgezondheid, Miltiades Evert, heeft aangekondigd dat hij ernaar streeft de psychiatrische inrichtingen op het eiland Leros in 1995 te sluiten. Om snel een einde te maken aan de onhoudbare toestand binnen de inrichtingen (zie Observant 4) zullen de komende twee jaar teams van deskundigen en vrijwilligers uit diverse Europese landen worden ingeschakeld. Dat is meegedeeld door dr. Aart Vrijlandt, directeur patientenzorg van Vijverdal, die vorige week overleg heeft gehad met alle Griekse en Europese betrokkenen bij het Leros-project. Een concreet programma is nog niet vastgesteld, wel is door de Grieken de toezegging gedaan dat de teams uit Nederland, Ierland, West-Duitsland en Italië welkom zijn. Daarnaast willen de Grieken drie teams uit eigen land naar Leros sturen. Een daarvan is afkomstig uit het psychiatrisch ziekenhuis van Thessaloniki, waaronder de inrichtingen op Leros ressorteren. Ieder land zou beurtelings een ploeg van zes psychiaters en zes verpleegkundigen naar Leros sturen om het daar aanwezige personeel te helpen bij de hervormingen. De Griekse regering draagt het grootste deel van de kosten en wil daarvoor een beroep doen op het Europees Sociaal Fonds.

Volgens Vrijlandt heeft de publiciteitsgolf van de afgelopen weken voor grote spanningen onder het personeel gezorgd. Het werk in de inrichtingen is de voornaamste bron van inkomen voor de zesduizend eilandbewoners. De achthonderd personeelsleden beklaagden zich er nu over dat hen nooit een behoorlijke opleiding is gegeven. De internationale hulpverlening zou daar in de eerste plaats op moeten worden gericht. Maar Vrijlandt denkt dat er vooral gewerkt moet worden aan vervangende voorzieningen voor de 1300 patienten die op Leros verblijven. Een deel van hen zal op een of andere manier terugkeren in de maatschappij, terwijl voor anderen zeer intensieve vormen van zorg nodig zijn, waarvan een gedeelte op het eiland zou kunnen plaatsvinden. Over de exacte strategie moet het overleg nog beginnen. Intussen probeert Vrijlandt zijn collega-directeuren uit heel Nederland te bewegen om leden van hun personeel te interesseren voor het project.

Intussen is er mede onder invloed van de publiciteit rond Leros ook een beweging tot stand gekomen om iets te doen aan de rechten van psychiatrische patienten. Tijdens het congres van de World Association of Psychiatry, dat op 19 oktober in Athene wordt geopend, zullen de patientenrechten een vast onderdeel van de agenda uitmaken.

Jacques Herraets

Beroep op weigerachtigheid ouders voorlopig niet moeilijker gemaakt

De Tweede Kamer wil voornamelijk met een aanscherping van de voorwaarden waaronder mensen met bijzondere persoonlijke omstandigheden in aanmerking komen voor een studiebeurs. Een voorstel daartoe van (oud-)minister Deetman is door de onderwijscommissie van de Kamer afgewezen. De commissie heeft de minister van onderwijs gevraagd een nieuwe regeling te ontwerpen.

In het voorstel van Deetman zou het voor studenten wier ouders weigeren de ouderlijke bijdrage te betalen moeilijker worden om een aanvullende beurs te krijgen. Het criterium van een verstoorde relatie tussen ouders en student werd strakker geformuleerd: het conflict moet 'zeer diepgaand' zijn en de relatie 'onherstelbaar beschadigd'. De aanvullende beurs voor studenten met weigerachtige ouders zou bovendien honderd gulden per maand lager uitvallen dan de beurs van mensen wier ouders te weinig verdienen om een bijdrage te geven.

De onderwijscommissie van de Tweede Kamer denkt dat er een betere regeling te maken is. De nieuwe minister van onderwijs moet zich daarvoor buigen. Op een enkel punt ziet de Kamer overigens een positieve kant aan het voorstel van Deetman. Daarin werd namelijk geen onderscheid meer gemaakt tussen de weigerachtigheid van ouders van studenten jonger dan 21 jaar en studenten die ouder zijn dan deze leeftijd. In de nog steeds geldende wettelijke regeling kunnen studenten onder de 21 alleen een aanspraak maken op een aanvullende beurs als de relatie met hun ouders is verbroken vanwege incest of fysiek geweld. Voor oudere studenten geldt een ruimere regeling, omdat ook 'onverzoenbare conflicten' rond levensovertuiging, geloof en cultuur in aanmerking worden genomen. De onderwijscommissie was het met Deetman eens dat die ongelijke behandeling dient te verdwijnen.

Jos Dohmen/HOP

Commissie studentenvoorzieningen ontevreden over eigen functioneren

Uit onvrede over haar eigen functioneren heeft de Commissie Studentenvoorzieningen de universiteitsraad voorgesteld haar naam te veranderen in Commissie Studentenbeleid. De commissie meent dat de term 'beleid' beter past bij haar eigenlijke taak. Volgens de commissie zal de naamswijziging ertoe leiden dat men zich daadwerkelijk met het discussiëren over studentenbeleid gaat bezighouden.

De commissie beraadde zich onlangs over haar eigen functioneren. Zowel de rector, het hoofd van de dienst Studentenzaken en de voorzitter van de Commissie Studentenvoorzieningen bleken daarover ontevreden. De eigenlijke taakomschrijving van de commissie, vastgelegd in 1983, behelst zowel het geven van beleidsmatig advies aan de universiteitsraad op het terrein van de studentenvoorzieningen als advies over de financiering van dergelijke voorzieningen. De commissie heeft zich in het verleden teveel geconcentreerd op die financiële kant, vinden alle partijen. Men heeft zich

te veel bezig gehouden met het verdelen van subsidies, waardoor het meedenken over studentenbeleid naar de achtergrond is verdronken. Vorig jaar is weliswaar de nota Studentenbeleid vastgesteld, maar daarvan is feitelijk nog maar weinig ten uitvoer gebracht, constateert de commissie nu. De belangrijkste reden daarvoor zou liggen in het feit dat de dienst Studentenzaken het anderhalf jaar zonder diensthoofd heeft moeten stellen.

Een andere oorzaak van het slechte functioneren van de Commissie Studentenvoorzieningen heeft te maken met de onvolledige bezetting van vacatures. Er zijn in de commissie vier plaatsen voor hen gereserveerd, maar de helft daarvan is al enige jaren vacant. De commissie wil nu dat de universiteitsraad er bij de geleiding Wetenschappelijk Personeel en Ondersteunend en beherend personeel op aandringt de twee beschikbare plaatsen daadwerkelijk in te vullen.

Marc Bonten

Inspectie gaat opleidingen tweede fase doorlichten

De Inspectie Hoger Onderwijs zal in de komende jaren onderzoek doen naar de kwaliteit van de tweede fase opleidingen aan de universiteiten en naar de gevolgen van de introductie van het aio-systeem op het promoveren. De inspectie kondigt dit aan in een evaluatieplan voor de periode 1991-1994, dat op Prinsjesdag is uitgebracht.

Er zal ook onderzoek worden gedaan naar de universitaire deeltijdopleidingen. Een reeds begonnen onderzoek naar de studielast in de eerste fase, hoopt de inspectie in deze periode te kunnen afronden.

Zowel bij de universiteiten als bij het hoger beroepsonderwijs zal de inspectie aandacht besteden aan ontwikkelingen op het gebied van de modularisering, de aansluiting tussen vwo en hoger onder-

wijs en de ontwikkeling van de internationalisering. Volgens de inspectie heeft het onderwijsveld met voortvarendheid gewerkt aan de opzet van een eigen stelsel van kwaliteitsbewaking, vooral door de instelling van visitatiecommissies. De belangstelling voor de kwaliteitszorg bij de universiteiten en hogescholen is toegenomen, zo wordt geconcludeerd. De inspectie heeft zelf voor een 'bescheiden' evaluatieplan gekozen, omdat bleek dat de uitvoering van de projecten, al of niet met inschakeling van externe deskundigen, aanzienlijk meer tijd kost dan was voorzien.

Jos Dohmen/HOP

Tienjarig bestaan in bescheidenheid gevierd

NETWORK STUIT OP EIGEN BEPERKINGEN

Bekwame artsen opleiden is een ding, hun bekwaamheden tot hun recht laten komen in de gezondheidszorg een ander. Dat is de lering die de leden van Network, het samenwerkingsverband van medische opleidingen die zich richten op de behoefte van hun directe omgeving, hebben geleerd in hun tienjarig bestaan. Vandaar dat Network als thema voor zijn tweede lustrumcongres "Academische instellingen en systemen van gezondheidszorg als partners" had gekozen.

"Het probleem van onze leden is niet meer zozeer hoe ze hun onderwijs kunnen oriënteren op de behoefte van de omgeving, maar hoe ze de veranderingen die zij voorstaan, kunnen verwezenlijken in het systeem van de gezondheidszorg. Dat is de volgende uitdaging van Network", zegt prof. Henk Schmidt, adjunct-secretaris generaal van de organisatie, die na een moeizame beginperiode een geweldige bloei doormaakt. Het "Network of community-oriented educational institutions for health sciences" begon in 1979 tijdens een conferentie in Kingston met 19 leden, die door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) bijeengebracht waren.

134 leden

Toen vorige week tijdens het jubileumcongres de koppen geteld werden, bleken er 280 vertegenwoordigers van in totaal 134 aangesloten faculteiten aanwezig te zijn in Rolduc. De gewijde grond van de abdij was als locatie gekozen, omdat een week vergaderen in Rolduc even duur bleek te zijn als een dag in het MECC. En volgens congrescoördinator dr. Gerard Majoor was er nog een voordeel verbonden aan het verblijf in de landelijk gelegen abdij: "Ze kunnen hier niet wegllopen om de stad in te gaan". (De keuze voor Rolduc kwam de organisatoren te staan op enkele telefoontjes van diep teleurgestelde stadsbestuurders die met lede ogen aanzien hoe het deficit van het MECC aan de stadskas knaagt.)

Niet alle aangesloten faculteiten zijn volledig lid van de organisatie. Wie iets doet aan probleemgestuurd onderwijs of aan 'gemeenschapsgericht' medisch onderwijs, wordt al toegelaten als 'associate member' en na verloop van tijd als 'full member'. Op dit moment zijn er ruim zeventig 'associate members' en 42 'full members'. Daarnaast kent Network nog een beperkt aantal 'corresponding members', stafleden die op persoonlijke titel lid zijn. En om de opsomming compleet te maken: sinds vorige week zijn er twee ereleden, de ex-voorzitter van de Rockefeller Foundation, Kerr White, en de ex-secretaris generaal van de organisatie, prof. Co Greep.

Verreweg de meeste leden zijn afkomstig uit ontwikkelingslanden, omdat de medische opleidingen daar het meest gebaat zijn bij de combinatie van oriëntatie op de plaatselijke behoefte en het probleemgestuurd leren. De gezondheidszorg in ontwikkelingslanden kan volgens organisaties als de WHO niet op peil gebracht worden door artsen die in een westers land zijn opgeleid en -als ze al terugkomen naar hun land van herkomst- geen sjoerge hebben van de gezondheidsproblemen waarmee men daar te maken heeft. In landen als Nigeria, Thailand, Tibet of Bahrein hebben de regeringen de doelstellingen van Network uitdrukkelijk in hun gezondheidsplanning opgenomen.

Maatschappelijke relevantie

Volgens Schmidt is het een beetje mode geworden voor een medische faculteit

Vergaderen over de nieuwe uitdaging: hoe krijgen onze artsen greep op de gezondheidszorg? (foto Franco Gori)

om zich meer op de omringende maatschappij te oriënteren. "Ze stellen zich vragen als: waar leid ik eigenlijk voor op of: wat is mijn sociale verantwoordelijkheid? Daar zijn ook goede redenen voor, kijk maar naar een land als Egypte. De artsendichtheid is daar ongeveer het hoogst in de wereld, maar de gezondheidszorg is non-existent. De WHO is al lang bezig iets te doen aan zulke situaties, vandaar dat ze Network steunen. Heel langzaam is er een verschuiving op gang gebracht van 'the search for excellence' naar de 'search for relevance'. Vroeger wilde iedere medische faculteit tot in de verste uithoek van Afrika op Harvard lijken, maar nu vraagt men zich gelukkig steeds meer af wat voor artsen de maatschappij nodig heeft. Wat dat betreft hebben we ook enorme steun gekregen door het GPEP-rapport 'Physicians for the 21st century', waarin de Amerikaanse huisartsenvereniging pleit voor een soort probleemgestuurd onderwijs, dat de problemen uit de eigen omgeving als uitgangspunt neemt. En een dergelijke oproep is vorig jaar ook gedaan in Edinburgh door de World Federation for Medical Education." Om te beantwoorden aan de roep om maatschappelijke relevantie hebben de medische faculteiten aanvankelijk gereageerd met de oprichting van een vakgroep Huisartsgeneeskunde. Dat is verkeerd geweest, vindt Schmidt: "Dat heeft nergens toe geleid, alleen tot wat onderzoek. Aan het eind van de jaren zestig zie je dan de faculteiten opkomen die inzien dat het de taak is van de hele faculteit om zich op de gemeenschap te oriënteren."

Geldschietters

Een andere ontwikkeling die een gevolg is van de sterke groei van het maatschappelijk bewustzijn in het medisch onderwijs is de belangstelling van geldschietters. Tot nu toe werd het grootste deel van de kosten gedragen door de WHO en de Maastrichtse medische faculteit, die onder meer het secretariaat voor haar rekening neemt. Schmidt: "Tegenwoordig melden zich allerlei stichtingen die ons werk willen steunen. Zo hebben we een aanbod van de Kellogg Foundation gekregen om mee te werken aan het oprichten van academische eerstelijns gezondheidscentra in de Frontlijnstaten. Zij willen vijf Amerikaanse universiteiten selecteren die ieder 5 a 6 miljoen dollar krijgen om zo'n centrum op te zetten. Doel is zowel een betere gezondheidszorg aan de mensen te bieden als het eerstelijns onderzoek van de faculteiten te verbeteren. Op de meeste plaatsen wordt dat type onderzoek niet serieus genomen omdat het als tweedetrangs wetenschap wordt beschouwd. In die centra zullen de studenten nu een deel van studie moeten doorbrengen. De Kellogg Foundation heeft aan ons gevraagd of wij die Amerikaanse universiteiten van adviezen willen voorzien. Die vraag is door het Network ook geaccepteerd."

Zelfs de Nederlandse overheid, die tot nu toe nauwelijks interesse toonde, lijkt nu zo geïnteresseerd door de beweging, dat door het ministerie van WVC al voorzichtig de bereidheid getoond is Network financieel te steunen.

Wie reist er mee?

Vorige week werd in het Conferentiecentrum Rolduc in Kerkrade een bijeenkomst gehouden van het Network met de lange naam: dat van Community-oriented Educational Institutions for Health Sciences. Van deze snel groeiende organisatie, die thans zo'n 140 faculteiten Geneeskunde en/of Gezondheidswetenschappen verenigt, waren bijna 300 afgevaardigden uit 50 landen aanwezig. Van Finland tot Malawi, van Mexico tot de Philippijnen: zij hadden er graag vaak een etmaal reizen voor over om de Vergadering en de Conferentie van het Network bij te kunnen wonen. Maastricht heeft een prominente plaats in dit Network. Het is waarschijnlijk de enige Universiteit die twee leden in het Network heeft, namelijk de Faculteit der Geneeskunde en de Faculteit der Gezondheidswetenschappen. Met name Geneeskunde heeft er een voortrekkersrol in gespeeld, wat zich thans nog aftekent in het feit dat het Secretariaat van dit officieel aan de Wereld Gezondheids Organisatie gelieerde Network in Maastricht is gevestigd, en in het feit dat Maastricht als gastheer/vrouw werd uitverkoren om deze bijeenkomst ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van het Network te organiseren.

Deze rol van Maastricht in het Network werd helaas slecht karig weerspiegeld in de belangstelling vanuit de staf van beide Faculteiten voor deze bijeenkomst. Hier lag een unieke kans om contacten te leggen met een scala aan buitenlandse Faculteiten, die zowel betrekking hadden kunnen hebben op onderwijs als op onderzoek of gezondheidszorg. Dat gebrek aan belangstelling steekt nogal schril af tegen de bereidheid van velen om zich naar de andere kant van de wereld te spoeden om met dezelfde mensen te kunnen praten die deze week in Kerkrade waren verzameld. Men kan er derhalve haast niet omheen zich af te vragen of het niet eerder het vaak exotische reisdoel, dan het beoogde contact is dat dat enthousiasme genereert.

Met de bovenstaande wrange constatering doe ik een klein aantal enthousiaste Maastrichtse stafleden, die aan de Vergadering en/of de Conferentie deelnamen, ten onrechte pijn. Daarvoor mijn verontschuldiging, maar voor de vele, vele anderen heb ik een winkel vol schoenen klaar staan die ze naar hartelust mogen passen en aantrekken.

Een ander categorie, die gelukkig in positieve zin het vermelden waard is, zijn onze studenten. Hoewel hun plannen voor een studentenmeeting chaotisch gestalte kregen, was hun enthousiasme en improvisatietalent tijdens de bijeenkomst hartverwarmend hetgeen me optimistisch stemt. Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst!

Gerard Majoor.

Vruchteloos

Allemaal positieve geluiden, maar wat is er van alle mooie doelstellingen terechtgekomen? Hebben de inspanningen van de medische opleidingen onder de vlag van Network er ook voor gezorgd dat de levensomstandigheden van de mensen in hun omgeving zijn verbeterd? Henk Schmidt is sceptisch. Hij vreest dat die inspanningen tamelijk vruchteloos zijn gebleven: "De laatste twee jaar vragen we ons af waar we precies mee bezig zijn. De Network-faculteiten leiden overal studenten op, die bereid zijn zich op een bepaalde manier in te zetten voor de gezondheidszorg, maar het systeem is niet toegesneden op zulke mensen; ze kunnen hun talenten niet gebruiken." Een treffende illustratie van dit probleem is te lezen in de 'Annals' van het Network, waarin de dekaan van de medische faculteit aan de Egyptische Suez Canal University, dr. Zohair Nooman, beschrijft hoe moeilijk het is studenten te interesseren voor een loopbaan in de eerstelijns zorg. Hij had een enquête gehouden onder de eerste lichting studenten, waaruit bleek dat slechts tien procent wilde gaan werken in de eerste lijn. De rest wilde zich gaan specialiseren om een prive-praktijk in de grote stad te vestigen. "Het ligt niet aan het curriculum of de studenten zelf; het ligt aan het systeem van gezondheidszorg en de zeer onaantrekkelijke perspectieven voor artsen in de eerste lijn, die niet als rolmodel kunnen dienen voor jonge afgestudeerden die een betere toekomst ambiëren". "De uitdaging van het Network is nu pogingen te ondernemen om het systeem

van gezondheidszorg te verbeteren. Als je uit Maastricht komt weet je hoe moeilijk dat is: hier in de buurt is het falikante mislukking geworden, omdat er al een systeem was, dat zich verzette tegen veranderingen. Maar in veel ontwikkelingslanden is helemaal niets; daar heb je dus meer mogelijkheden. Langzaam maar zeker zien we daar de banden tussen onderwijs en gezondheidszorg groeien. Neem nu Iran: daar is het medisch onderwijs weggehaald bij het ministerie van onderwijs en ondergebracht bij volksgezondheid." Een andere tekortkoming van Network is volgens Schmidt de eenzijdige nadruk op medisch onderwijs. "Andere beroepen in de gezondheidszorg zijn zeker zo belangrijk als artsen. We moeten ook werken voor verpleegkundigen, vroedvrouwen, fysiotherapeuten. Vandaar ook dat de faculteit der Gezondheidswetenschappen lid geworden is van Network."

Stageplaatsen

Tijdens de conferentie op Rolduc is aparte aandacht besteed aan de rol van studenten in de Network-organisatie. Geld voor een uitwisselingsprogramma is er niet, daarom hebben de leden besloten voor elkaars studenten stageplaatsen te creëren. Stagiaires kunnen voortaan rekenen op kost en inwoning als zij bij een andere Network-faculteit stage lopen. De verdeling en toewijzing van de plaatsen zullen worden gecoördineerd door het Network-secretariaat in Maastricht.

Jacques Herraets

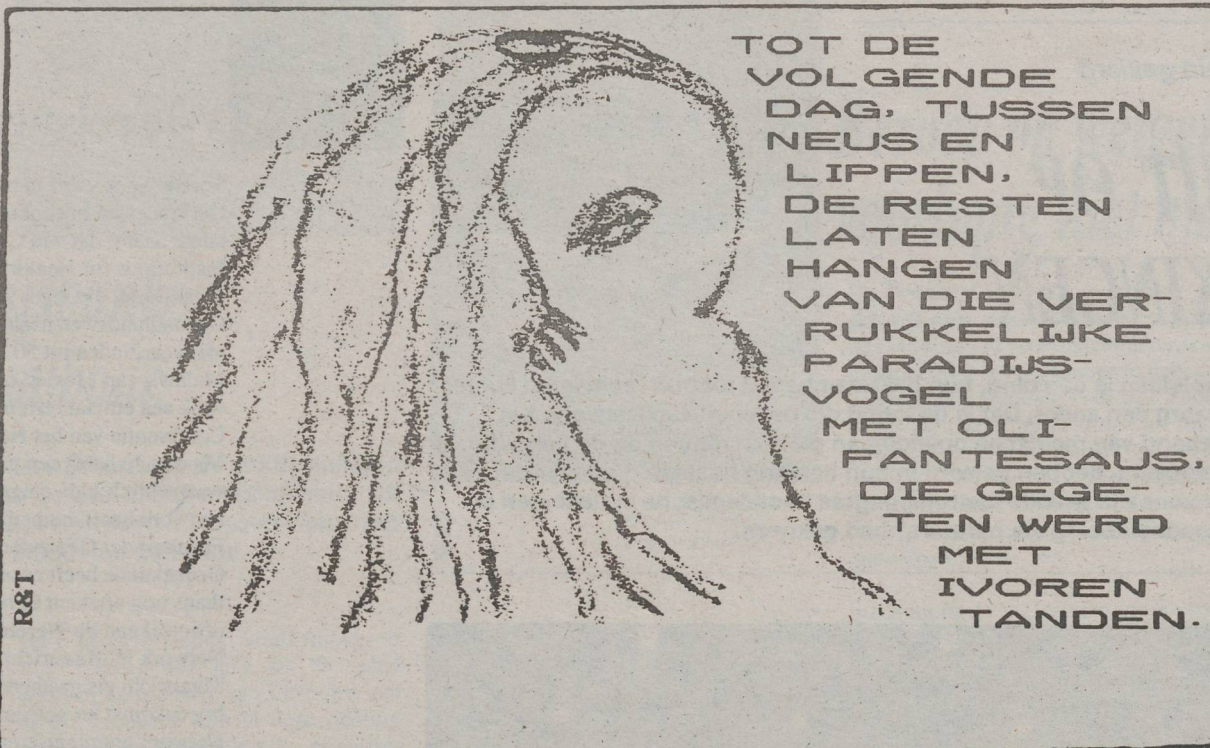
BLADEREN

Door Bart Brouwers

Shell blijft

Shell helpt. Een kreet die inmiddels door vriend en vijand van de oliereus is aangevuld met nadere bepalingen. Shell helpt U op weg, aldus het pr-bureau van de multinational zelf. Shell helpt apartheid, volgens critici. En van deze laatste groep bevinden zich ook vele exponenten in de universitaire wereld. Met als gevolg dat enkele universiteitsbladen (Utrecht, Amsterdam) vorig jaar, uit woede over advertenties van Shell in die bladen, niet hebben kunnen verschijnen. Observant is inmiddels ook gezwicht en heeft - evenals onder andere Nijmegen en Utrecht- besloten voorlopig geen advertenties van Shell meer aan te nemen, hoe lucratief die ook zijn. Bij Ad Valvas (het blad van de Vrije Universiteit in Amsterdam) is het nog niet zover. Na klachten van de studentenvakbond SRVU is het college van bestuur met die bond gaan praten. Het verslag van die discussie is inmiddels door het college 'voor kennisgeving aangenomen'. Hetgeen inhoudt, dat er niets zal veranderen. Collegevoorzitter Brinkman legt uit waarom het CvB liever geen standpunt innam over de wenselijkheid van een Shell-boycot: het zou tot ongenueanceerde perspublicaties kunnen leiden, zoals 'VU steunt apartheid'. Het argument van de SRVU, dat de opvattingen van Shell niet overeenkomen met de doelstelling van de VU heeft Brinkman eveneens naast zich neergelegd. Die religieuze doelstelling ('alle arbeid in gehoorzaamheid aan het Evangelie van Jezus Christus te richten op het dienen van God en Zijn wereld') is niet om te zetten in handelingen, aldus Brinkman. Shell blijft. (Ad Valvas)

(((((GROTE))))))(((VAN DE))))(((((MAN)))
(DE))))(((((HONGER))))))(((KLEINE))))))

Drs.

Een doctorandus uit woede, dat moet uniek zijn. Aan de Tilburgse rechtenfaculteit is er vorige week zo een afgestudeerd. Sportschoolhouder Jammo Brizzi begon zijn avontuur nadat zijn verzekeringsmaatschappij geweigerd had een vergoeding van 10.000 gulden aan auto-schade te betalen. Dat was in 1982 en de slepende juridische procedure ergerde Brizzi mateloos. Zijn eigen onwetendheid vond hij al even erg en dat zette hem aan tot het volgen van de rechtenstudie. De woede bleek een prima drijfveer: Brizzi studeerde in drie jaar tijd af en kreeg terloops ook nog eens zijn 10.000 gulden. De afstudeerscriptie behandelt 'te lange' en 'te gecompliceerde' juridische procedures. (Univers)

Lift

Met die OV-jaarkaart is het allemaal niets geworden, dus blijven studenten massaal verknocht aan het liften. Noodgedwongen of uit hobby, met een lift

kom je goedkoop en droog op de plaats van bestemming. En op elf plaatsen in ons land zijn inmiddels officiële liftersplaatsen geschapen. Maastricht is daar zoals bekend ook bij, met de ruime maar op vrijdagmiddagen toch vaak volle strook voor De Geusselt. Dankzij de inspanningen van zesdejaars student Sociale Geografie Jeroen Schulten, heeft nu ook Utrecht zich bij de 'grote liftsteden' gevoegd. Hij heeft met succes bij de gemeente voor twee lifthaltes gepleit. Maar Jeroen is dan ook een ervaren lifter en kent allé voor- en nadelen van het vak. Hij gaat er prat op binnen een dag in Italië te zitten. "Het kost niets en je leert bovendien met mensen omgaan". Al lif-tend heeft Jeroen bijvoorbeeld Italiaans geleerd. Een tip voor een drukke lifthalte met weinig verkeer: neem altijd bordjes en een viltstift mee, bekijk de bordjes van de andere gegadigden en noteer een plaats op de route als er veel naar jouw eindbestemming moeten (of probeer het desnoods met 'eerste pompstation'). (U-blad)

Belgisch

Soms staat 'Belgisch' voor rommelig en onordelijk, soms voor dom, soms voor vrij. Volgens een tweedejaars student Duits in Groningen betekent Belgisch echter laks. En dat laat hij dan slaan op het gereedkomen van een nieuwe Groningse collegezaal, waar nogal het een en ander 'vergeten' is. Geen schoolborden of prullebakken, geen kapstokken, slechts één klok en veel te kleine opbergkluisjes. Colleges met vijftig studenten vinden plaats in een zaaltje voor dertig en enorme files in de kantine zorgen voor de nodige ergernis. Kortom, "Belgisch", aldus student Carel. Nee, zegt het hoofd van de interne dienst. Voor meer klokken was gewoon nog geen tijd en in de kantine is inmiddels een extra kassa gekomen. En die ruimteproblemen bij de colleges zijn ook zo 'opgelost': "Alleen in het begin gaan er zoveel studenten naar college". (UK)

6

à point

"Een mooi mager lapje, mevrouw!" Het ligt de slager in de mond bestorven. Mooi m'n taie zolen! Het vlees dat tegenwoordig verkocht wordt, is veel te mager. Haast en gemakzucht, de gezondheidsrage en de toegenomen rijkdom van de klant zijn de schuld. En intussen wél klagen dat het vlees niet mals is! Maar ook hierop heeft de slager een antwoord gevonden. Met grof geweld mept hij de lapjes plat en haalt ze door een martelwerktuig dat op een middeleeuwse pijnbank lijkt: vlijmscherpe stalen pennen worden door het vlees gedreven om de vezels kapot te breken. Wie zich aan dergelijke mishandeling schuldig maakt, deugt zelf net zo weinig als zijn waar. Vooral bij goedkope massaslagerijen wordt deze praktijk veel toegepast. Vraag dus voor de zekerheid uitdrukkelijk om vlees dat niet zo verminkt is. Men zal u wel wat bevreemd aankijken, en meestal moet u uw verzoek herhalen. Maar de klant is nog steeds koning, al moet u zeker bij slagers uw monarchie met kracht verdedigen; van alle middenstanders zijn die lieden misschien wel het meest eigengereid. Zo merkte ik eens dat het varkensgehakt dat ik bestelde van de hoop half-om-half werd gepakt. Die slager beweerde glashard dat varkensgehakt altijd met rundvlees is gemengd.

Voor wie niet in drie minuten een stuk vlees op tafel wil hebben, opent zich een wereld van mogelijkheden. Neem nou de schouder- of halskarbonade van het varken: die is culinair gezien welhaast ideaal: er zit bot in, dat - mits opengemaakt - smaak geeft, en het vlees is dooraderd met vet en bindweefsel. Het vet houdt het vlees tijdens de bereiding mals, en het bevat veel smaakstoffen. Het verdient dan ook aanbeveling om vlees met vetadertjes te kopen, zelfs als u niet graag vet eet. Voorzover het tijdens het koken niet verdwijnt, kunt u het op uw bord laten liggen. Het bindweefsel wordt door verhitting omgezet in gelatine, zodat er vanzelf een iets gebonden saus ontstaat. Je hoeft dit vlees eigenlijk alleen nog maar te verwarmen. Bovendien is varkensvlees niet duur, en de schouderkarbonade een van de goedkoopste stukken van het beest.

Neem per persoon een flinke karbonade, van een ons of twee. Bak ze in een eetlepel hete olijfolie per stuk, en strooi er zout en versgemalen peper over. Haal het vlees zodra het gekleurd is uit de pan. Snipper per persoon een of twee sjalotten, die een sterkere en fijnere smaak hebben dan gewone uien. Bak die aan in het braadvet, maar laat ze niet kleuren. Voeg na een paar minuten een glas droge witte wijn per persoon toe, en een takje tijm. De karbonades er weer bij doen, en in drie kwartier tot een uur met gesloten deksel gaar stoven op laag vuur. Af en toe omdraaien. Wanneer het vlees zacht is, is het braadvet veranderd in een emulsie met een geconcentreerde smaak. Gekookte aardappels, rijst of stokbrood smaken hier goed bij; daarmee kunt u de saus opdeppen. Een salade van reepjes ijsbergsla in een vinaigrette van drie delen olijfolie op een deel wijnazijn en zout completeert de maaltijd.

© August Magirus

Cosa di Franco

Frappante gelijkenis tussen RL- en TWA-advertentie blijft zonder gevolgen

ZOEK DE TIEN VERSCHILLEN

"Puur toeval, beslist geen plagiaat!" Dat is de reactie van iedereen die bij de jongste reclamecampagne van de universiteit betrokken is, als hij wordt geconfronteerd met de frappante gelijkenis tussen de RL-advertentie en een advertentie van Trans World Airlines, die twee jaar geleden in een aantal grote bladen over de hele wereld is verschenen. Zowel het reclamebureau als de art director beweren de advertentie van TWA niet te kennen, laat staan die te hebben nageaapt. TWA maakt zich niet druk over de zaak en is zeker niet van plan stappen te ondernemen tegen de makers van de RL-advertentie.

In de advertentie van de RL, die afgelopen zaterdag pagina-groot is verschenen in de grote nationale kranten en een aantal regionale dagbladen, zijn zes T-shirts te zien met de namen van vijf wereldberoemde universiteiten, aangevuld met een leeg T-shirt uit Maastricht. In de TWA-advertentie is dezelfde methode gebruikt: negen foto's van T-shirts met namen van steden met als laatste een leeg shirt. In deze advertentie zijn geen hoofden afgebeeld en moet de vulling van enkele T-shirts de blik vangen, maar die verschillen met de advertentie van de universiteit zijn veel kleiner dan de overeenkomsten. De advertentie is afgelopen zaterdag eenmalig gepubliceerd. De komende weken zullen deeladvertenties per faculteit verschijnen. De bedoeling van de campagne, die 240.000 gulden kost, is zoveel mogelijk studiekeizers naar de voorlichtingsdagen in november te lok-

ken. Noch de dienst Voorlichting, noch reclamebureau GCI Boetes, noch art director Bert Knispel zijn zich van enig kwaad bewust. "Het is waanzin om te denken dat wij van een ander afkijken. Op het moment dat ik dat zou doen, weet ik dat ik heel slecht bezig ben", zegt Fred Bakker van reclamebureau Boetes, die tot nu toe alle reclamecampagnes van de RL persoonlijk heeft meegemaakt. "Wij hebben eerst na een lange discussie de gemeenschappelijke noemer voor de campagne bedacht. Dit jaar was dat de internationale profilering. Die moet je dan visueel gaan uitwerken. Hoe doe je dat? Dan sluit je je een dag met het hele team op en dan komt er dit uit. Bedrukte T-shirts zijn erg in de mode, dus het ligt nogal voor de hand dat je daar bij uitkomt als je steden wilt uitbeelden. Er wordt in de reclame wel meer met T-shirts gewerkt. Helemaal origineel kun

je natuurlijk nooit zijn in de reclame. Je bent er nooit zeker van dat iemand anders niet hetzelfde bedacht heeft. Maar als ik die advertentie van TWA gezien had, zou ik onmiddellijk mijn opdrachtgever hebben ingelicht. Ik zou ook gek zijn als ik iets van TWA ging jatten, want ons kantoor in New York heeft TWA als klant." (Boetes maakt deel uit van de internationale keten GCI). Bakker sluit bij voorbaat de mogelijkheid uit dat iemand anders in het hele circuit met een gejat idee is gekomen zonder dat erbij te zeggen. Tenslotte is het niet het reclamebureau, maar de art director, in dit geval Bert Knispel uit Amsterdam, die 'het plaatje' gemaakt heeft. "Dat kan niet dat hij het heeft afgekeken van een ander", zegt Bakker, "daarvoor is zijn kwaliteit te goed. Het is puur toeval." Knispel zelf schrijft de gelijkenis ook toe aan dezelfde oorzaak: "Puur toeval.

Zoiets is onvermijdelijk, als er over de hele wereld ieder jaar miljoenen nieuwe advertenties moeten worden bedacht. Ik zie die natuurlijk niet allemaal en ik heb ook geen computer in mijn hoofd die ik eerst kan raadplegen om te kijken wat de anderen geaakt hebben. Maar ik vind dit natuurlijk wel heel vervelend". Het gebruik van de bedrukte T-shirts ziet Knispel net als Bakker als een handige manier om een boodschap over te brengen. Tot daar aan toe is de gelijkenis gemakkelijk aan het toeval toe te schrijven, maar het wordt moeilijker als het laatste plaatje in de fotoreeks ter sprake komt: in beide advertenties is er een leeg T-shirt te zien. Dat van de TWA-reiziger ligt op een zonnig strand, dat van de RL-student hangt op een kleerhangertje. Dat vermindert natuurlijk de kans op toeval en versterkt het vermoeden van plagiaat. Maar volgens Knispel ligt daar een heel andere verklaring aan ten grondslag: "Als je zes gelijke foto's neemt wordt het saai. Het is logisch dat je dan naar een twist zoekt om er effe een andere inhoud aan te geven. En dan kom je snel op het idee om het laatste T-shirt leeg te laten en er een aardige tekst bij te zetten. Zo had ik het hier bedacht." Knispel acht het ook uitgesloten dat hij ergens in zijn onderbewustzijn de advertentie van TWA had opgeslagen, een verklaring die een Freud-aanhanger zonder veel moeite zou bedenken bij het aanschouwen van de goed gevulde T-shirts die tussen de TWA-foto's voorkomen. Maar ook 'onbewust afkijken' is volgens Knispel absoluut niet gebeurd, zo zeker is hij van zaak dat hij de fotoreeks zelf zo bedacht heeft. Ton Brouns van de dienst Voorlichting, die binnen de universiteit de contacten met de reclamemakers coördineert, neemt de zaak laconiek op en bestrijdt zelfs de opvatting dat achter de gelijkenis plagiaat moet worden gezocht: "Zo toeval-ig is het niet dat wij op hetzelfde idee

zijn gekomen als de makers van de TWA-advertentie. Onze advertentie is gebaseerd op een paar clichés en die van TWA ook. Je moet de creativiteit van reclamemensen niet overschatten. Ze denken heel cliché-matig". Volgens Brouns is er dan ook geen enkele kans dat de universiteit bureau Boetes op het matje roept. De vraag of TWA iets zou kunnen ondernemen tegen de universiteit kan volgens mr. Jacques Rinkens van de vakgroep privaatrecht bevestigend worden beantwoord. "Een rechter kan objectief, dus zonder te kijken naar de bedoelingen van de maker, vaststellen dat twee advertenties te veel op elkaar lijken. Dan kan hij bevelen dat de tweede adverteerder stopt met het publiceren van zijn advertentie. Maar in dit geval lijkt mij het onwaarschijnlijk dat een luchtvaartmaatschappij dat van een universiteit vraagt. Bij het Nederlandse verkoopkantoor van TWA ligt inderdaad niemand wakker van de zaak. "Ik heb die advertentie van de universiteit zaterdag wel zien staan en toen dacht ik: verdraaid, zoiets hebben wij ook gehad", zegt de woordvoerder Slegers, "maar aan plagiaat heb ik niet gedacht. We zitten tenslotte in een heel andere markt te werken dan een universiteit." Slegers belooft uit te zoeken welk reclamebureau de advertentie van TWA bedacht heeft, maar ondanks naarstige pogingen slaagt hij er niet in met een naam te komen: "Het enige wat ik weet is dat de advertentie afkomstig is van het hoofdkantoor in de Verenigde Staten en dat er hier nogal wat over te doen te doen is geweest. We hebben diverse brieven van klanten gehad die vonden dat het niet kon. Maar dat had niets met de universiteit te maken, maar met die borsten, dat begrijpt U wel."

Jacques Herraets

Op sommige punten kunnen de beste universiteiten nog iets van ons leren.

Het klinkt als een staatsrecht, in geen tijd een heel overtuigend. In het begin leek het een beetje een grapje, maar nu is het een feit. De universiteit van Maastricht heeft een aantal T-shirts gemaakt met de namen van vijf wereldberoemde universiteiten, aangevuld met een leeg T-shirt uit Maastricht. In de TWA-advertentie is dezelfde methode gebruikt: negen foto's van T-shirts met namen van steden met als laatste een leeg shirt. In deze advertentie zijn geen hoofden afgebeeld en moet de vulling van enkele T-shirts de blik vangen, maar die verschillen met de advertentie van de universiteit zijn veel kleiner dan de overeenkomsten. De advertentie is afgelopen zaterdag eenmalig gepubliceerd. De komende weken zullen deeladvertenties per faculteit verschijnen. De bedoeling van de campagne, die 240.000 gulden kost, is zoveel mogelijk studiekeizers naar de voorlichtingsdagen in november te lok-

ken. Noch de dienst Voorlichting, noch reclamebureau GCI Boetes, noch art director Bert Knispel zijn zich van enig kwaad bewust. "Het is waanzin om te denken dat wij van een ander afkijken. Op het moment dat ik dat zou doen, weet ik dat ik heel slecht bezig ben", zegt Fred Bakker van reclamebureau Boetes, die tot nu toe alle reclamecampagnes van de RL persoonlijk heeft meegemaakt. "Wij hebben eerst na een lange discussie de gemeenschappelijke noemer voor de campagne bedacht. Dit jaar was dat de internationale profilering. Die moet je dan visueel gaan uitwerken. Hoe doe je dat? Dan sluit je je een dag met het hele team op en dan komt er dit uit. Bedrukte T-shirts zijn erg in de mode, dus het ligt nogal voor de hand dat je daar bij uitkomt als je steden wilt uitbeelden. Er wordt in de reclame wel meer met T-shirts gewerkt. Helemaal origineel kun

TWAIRPASS TWA : 1500 F* L'Amérique sans y laisser sa chemise.

Vous partez pour les Etats-Unis avec TWA, faites une bonne affaire : profitez-en pour acheter votre TWAIRPASS TWA. TWAIRPASS, c'est un billet vous donnant droit à 3 escales américaines, où vous voulez aux USA, valable 60 jours. Sachez que TWA dessert 100 villes aux USA, ça vous fait du choix. Vous avez tout votre temps pour visiter les USA de long en large, et vous êtes riche, puisqu'un TWAIRPASS ne coûte que 1500 francs*. Bon voyage.

* Achat du billet : 7 jours à l'avance.
TWA ouvre la voie vers les USA.

In Maastricht leer je je grenzen te verleggen.

In Stelling

De rubriek 'In Stelling' is bestemd voor iedereen die een opiniërende bijdrage kwijt wil over een onderwerp dat leeft binnen de universitaire gemeenschap. Artikelen kunnen op grond van leesbaarheid of gebrek aan actualiteit worden geweigerd. Daarom is overleg vooraf met de redactie raadzaam. Maximale lengte: drie getypte kantjes A4.

In ernst

"Ruim 60% eerstejaars juristen nog zonder propaedeuse," zo luidde de kop boven een bericht in Observant van 7 september j.l. Mijn faculteit zat niet op het wereldkundig maken van dit bericht te wachten. Maar het is wel waar. Echt nieuws is het voor ingewijden ook al niet: de daling van het propaedeutische rendement heeft zich al eerder ingezet en niemand weet of het dieptepunt nu bereikt is.

De kwestie vormt dan ook al geruime tijd onderwerp van discussie in onze faculteit. Daarbij leek tot nu toe de wens te overheersen om de schuldigen voor dit debacle aan te wijzen: docenten vermoedden dat de luiheid van de studenten de oorzaak was, studenten wezen op de ongeïnteresseerdheid van de docenten en ieder dacht gelijk te hebben. Nu dat gelijk niets blijkt op te lossen, wordt het tijd om ons af te vragen wat er werkelijk aan de hand is.

Ook ik ben aan het piekeren geslagen en werd daarbij geholpen door een ander bericht in dezelfde aflevering, ja op dezelfde bladzijde van Observant. De kop boven dat bericht luidde: "Medische faculteit verplicht onderwijsgroepen te volgen." Ook in de faculteit die door de juristen altijd als lichtend voorbeeld wordt beschouwd, doet zich het probleem voor van "het disfunctioneren van de onderwijsgroepen." Het bericht vervolgt: "Studenten gaven de Zwarte Piet aan de onderwijsmakers en vooral de tutores: zij zouden ongeïnteresseerd, onvoorbereid en ondeskundig werken en vaak niet komen opdagen. Daartegenover stond de verzuiming dat steeds meer studenten met steeds minder inspanning dachten hun papiertje wel te kunnen halen." Soms tonen de geneesheren zich even dom als de juristen. Over hoe dat bij de gezondheidswetenschappers en de economen zit, verkeren wij in genadige onwetendheid.

"Het probleemgericht onderwijs drijft op goed werkende onderwijsgroepen, waarin (sic) iedereen komt en gemotiveerd werkt," zo tekent de schrijfster van het bericht over de medische faculteit aan. Zo is dat en de vraag is waarom studenten zich niet aldus gedragen en waarom docenten er niet in slagen dergelijk gedrag uit te lokken. Ik denk dat de reden niet is, dat de onderwijsfilosofie waarop wij (voorgeven) zo trots (te) zijn, bij nader inzien niet deugt, maar dat wij nagelaten hebben om die filosofie uit te werken in een in de praktijk van alledag werkende onderwijstechnologie. De filosofie schrijft voor dat onze studenten 'zelfwerkzaam' zijn. Maar zelfs als al onze studenten van de waarde van die zelfwerkzaamheid van harte overtuigd zouden zijn, dan garandeert dat nog niet, dat zij zich er ook iedere dag naar zullen gedragen. Het alledaagse gedrag van mensen, wat zij

van minuut tot minuut doen of nalaten, staat niet of nauwelijks onder controle van overtuigingen omtrent wat goed of slecht op lange termijn is. Ware dat wel zo, het ware voor de geneesheren voldoende om helder bekend te maken wat een gezonde levensstijl is en een groot aantal gezondheidsproblemen zou zijn opgelost. Voor strafrechtjuristen zou het voldoende zijn om aan de bevolking duidelijk uit te leggen hoe onverstandig het voor ons allen is dat velen voortdurend misdrijven begaan en fiscale juristen zouden kunnen volstaan met nog eens uit te leggen welk een nefaste gevolgen belastingontduiking voor de samenleving heeft. Mensen leven niet ongezond en gedragen zich niet immoreel omdat zij niet zouden weten wat verstandig en behoorlijk is, maar omdat hun concrete gedrag niet onder controle van hun verstandelijke overtuigingen staat, maar onder invloed van winst- en verliesrekeningen op korte termijn. 's Morgens niet tijdig uit je nest komen om naar een onderwijsgroep te gaan, is voor studiesucces op lange termijn weliswaar dom, maar is op korte termijn zoveel aangener, dat een niet gering deel van onze studenten dagelijks het meteen aangename verkiest boven het op lange termijn verstandige.

De bedenkers van ons onderwijssysteem -en wat de juristen betreft heb ik op dat punt boter op mijn hoofd- hebben al te gemakkelijk gedacht dat een goede onderwijsfilosofie voldoende was om hem ook te realiseren. Zij hebben ten onrechte nagelaten om een zodanige stelsel van dagelijkse prikkels te ontwerpen, dat wat op lange termijn verstandig is, van dag tot dag wordt uitgelokt. Die nalatigheid, die ons aanvankelijk, toen iedereen nog overliep van enthousiasme voor ons didactische experiment, niet opviel, breekt ons nu op.

De nu door de medici ingevoerde aanwezigheidsplicht is, hoe brutaal en onelegant ook, een redelijk te verdedigen poging om wat op lange termijn verstandig is, in de dagelijkse gang van het onderwijs te realiseren. Maar zij lost het probleem maar zeer ten dele op. Verplichte aanwezigheid verplicht niet tevens tot behoorlijk voorbereiding van en actieve deelname aan het werk in de onderwijsgroepen. Zij voorkomt al evenmin gemakzucht bij de behandeling van de aangeboden casus. Zij garandeert geenszins dat de

studenten in 'het studielandschap' vasthoudend zoeken naar relevante gegevens. Om al die andere dingen te bewerkstelligen, zal het nodig zijn dat wij manieren bedenken om behoorlijk werken buiten de groepsbijeenkomsten lonend te maken of, desnoods, om aan slecht werken nadelige gevolgen te verbinden. Wij moeten ons realiseren, dat wij studenten slechts tot hard werken kunnen verleiden als wij erin slagen om goed werken op de korte termijn lonender te maken dan het onmiddellijke gemak dat met de pet ernaar gooien oplevert.

Het inbouwen in ons onderwijs van de dagelijkse werkprikkels die nodig zijn om onze fraaie onderwijsfilosofie waar te maken, zal veel extra inspanning vergen, niet alleen om ze te bedenken, maar ook om ze dagelijks werkzaam te doen zijn. Wekelijks zullen aan studenten eisen moeten worden gesteld, waaraan zij zich niet dan voor een gevoelige prijs zullen kunnen onttrekken. Die eisen zullen de vorm van concrete taken moeten krijgen. Die moeten worden ontworpen en aangeboden en de uitvoering door de studenten zal moeten worden gecontroleerd. Ik weet niet hoe dat bij andere faculteiten zit, maar het treurige feit zal onder ogen gezien moeten worden, dat de juridische faculteit over onvoldoende personele middelen beschikt om dat te realiseren.

Dat was de boodschap die ik enige tijd geleden, tijdens wat heette 'de onderwijslastdiscussie', aan onze onvolprezen rector probeerde te brengen. Hij dacht dat ik schertste, maar hij heeft wel vaker problemen met, ook in eigen gedrag, het onderscheiden van ernst en luim.

H.F.M. Crombag

T-shirts

Een brainstormsessie in Maastricht, afgelopen winter.

-Jongens, het is dit jaar weer niet meer dan een kwart miljoentje, moeten we het mee doen. En ach, dit heeft wel iets van een challenge. Met dat geld moet het in één keer staan als een huis, vergissinkjes niet gepermitteerd, geen herkansing.

-Percies, het oude recept dus: een grote pagina die erin knalt, en dan reminders in de weken erna.

-Oké, dat bourgondische met bier en terrassen hebben we gehad, en na die Turf moeten we voor tien jaar de stripboekjes weer in de kast laten. Hadden ze zelf eigenlijk ideeetjes?

-Tuurlijk. Ze hadden deze keer zo gedacht dat het internationale karakter van de RL wel een lokker zou zijn. Ik zie dat wel zitten hoor.

-Het wat? Internationaal? Wat doen ze daar dan aan?

-Percies Bas, ik vind dat een gepasseerd concept om maar van alles te gaan verzinnen. Jaren tachtig jongen, reclame mag, maar het moet wel ergens over gaan.

-Huiswerk doen, jongens, stukken lezen. Wel eens een speechje van Loek gehoord de laatste tijd? Een beleidsnotitie gelezen? Daar staat het echt allemaal in hoor. Allemaal internationalisering wat de klok slaat. Uitwisseling en zo.

-Weet ik wel, maar wat betekent dat nou concreet, Bas? Hard roepen kan ik ook; wat zeg ik, dat kan ik beter. Studenten die een tijdje naar het buitenland gaan, bij mijn weten zijn dat er effe meer dan honderd, dat is een paar procentjes man. Ze vinden het al ver als ze van Gronsveld naar Maastricht moeten.

-Dondert niet, de universiteit werkt er hard aan, heeft Loek me zelf gezegd. En in de tussentijd, nou ja, we liggen hier al bijna in het buitenland, op vrijdag is hier een markt vol Belgen, de studenten wonen in Riemst, dus we liegen helemaal niks als we het over een internationale atmosfeer hebben of zo iets. "Een studie zonder grenzen", zie je het voor je? Gewoon met je fietsie het Albertkanaal over naar je Belgische hospita, ha ha.

-Nou vooruit, maar een USP is het niet hoor, als je naar het buitenland wil kun je volgens mij beter via Leiden gaan. We moeten een USP hebben, absoluut.

-Klopt, een Unique Selling Point, dan komen we weer terug op het systeem hè, ontom je niet aan. Onderwijs in groepjes, probleem-gestuurd, hebben ze nergens, dus als dat niet uniek is.

-Goed, maar hoe combineren we dat met, wat was het ook weer, dat internationale, ha ha? Probleemgestuurd fritten eten in Vroenhoven, wed ik.

-We verzinnen wel wat.

Tweede sessie

-Luister jongens, ik ben er uit. Internationaal en universiteiten, dat moet je combineren. Wat weet de gemiddelde Nederlander van buitenlandse universiteiten? Niets, een paar namen. Die gebruiken we dus.

-Wat? Dan heb je het dus over Cambridge, Harvard, Bologna en zo meer? De top of the bill, in een reclame voor de RL?

-Tuurlijk, je moet een beetje durven, niet van dat benauwde.

-Tja god, maar Maastricht en Cambridge, Bas, in één adem, is dat niet eh, wat pretentius? Als ze daar nou nog relaties mee hadden, dat je vanuit Maastricht naar zo'n ha ha 'zuster'-instelling kan, maar dat is dus helemaal niet zo.

-Kan niet verrekken joh, het zijn dikke namen, dat trekt, en dan vertellen wij dat zelfs die grote jongens nog iets van ons kunnen leren, ook al hebben we maar viereneenhalve faculteit: ons USP namelijk hè, het onderwijssysteem. Onverslaanbaar, echt.

-Het blijft voor mij toch een beetje dat je een Eend verkoopt door hem naast een Rolls te zetten, Bas, en dan zegt dat ie betere vering heeft. Maar alle, geef er eens wat beeld bij, ik heb de picture nog niet helemaal.

-Ik had gedacht om een paar leuke frisse koppen te laten zien, goedgebouwde studenten, jongens en meisjes, verschillende types, absoluut ook een zwarte erin. En dan een plaatje van die universiteiten hè, als dat niet internationaal is.

-T-shirts.

-Wat zeg je Joost?

-T-shirts, ik heb het. Naam van die instelling erop, klaar ben je. Gebouwen kent niemand, T-shirts zijn jong, dynamisch, staan altijd vol met teksten, hartstikke levensecht, een student met een T-shirt.

-Mmmwah, lijkt me toch een beetje saai.

-Weet ik wel een geintje op, heb ik eens ergens anders gezien: je laat er gewoon eentje weg. In dit geval die kop van de RL natuurlijk. Dan krijg je een breuk in het beeld, geeft precies die attentiewaarde die we willen. Een leeg T-shirtje aan een klerhanger of zo.

-Perfecto Joost, maar hoe verklaren we dan dat ie weg is?

-Weet ik veel, roepen we dat ie moest gaan studeren of iets dergelijks, geen tijd om op de foto te komen.

-En die van Harvard en die anderen dan wel? Dat zijn dus eigenlijk een soort losbollen, alle tijd van de wereld, terwijl zo'n Maastrichtse klerhanger zich de kolere moet werken? Lijkt me een linke suggestie hoor, zou ik toch liever naar Cambridge dan naar Maastricht gaan.

-Is ook zo, maar dat doen ze toch niet joh. Die bewegen voor geen meter.

Wammes Bos

Getrainde simulatiepatiënten kunnen vaardigheden van studenten even goed beoordelen als docenten

TOETSEN MOETEN BETER BIJ BEROEPSPRAKTIJK AANSLUITEN

De medische faculteit loopt voorop in de stroom van onderzoek naar het Maastrichtse onderwijssysteem. Het jongste resultaat van deze facultaire introspectie is het proefschrift waarop Cees van der Vleuten medio september promoveerde. Hij evalueert hierin de manier waarop praktische medische vaardigheden worden getoetst.

Cees van der Vleuten: "Docent mag geen rechter over student zijn" (foto Franco Gori)

Dr. Cees van der Vleuten is sinds 1982 universitair docent bij de vakgroep Onderwijsontwikkeling en Onderwijsresearch (O&O). In datzelfde jaar koos de medische faculteit voor een gecentraliseerde aanpak van de toetsing, ten koste van de zeggenschap van de individuele vakgroepen. De vakgroepen produceren weliswaar toetsvragen, maar verliezen vervolgens hun invloed op het gebruik ervan. Een interdisciplinair team van artsen en toetsdeskundigen waakt ervoor dat docenten geen stokpaardjes berijden, dat de vragen helder zijn geformuleerd en dat de inhoud zo optimaal mogelijk is. Inmiddels beschikt de faculteit over een itembank met 1500 vragen voor de voortgangstoets en 500 vragen voor de vaardigheidstoets.

Van der Vleuten: "Er is wel eens uitgerekend dat vijftien procent van alle vragen voor de voortgangstoets in de loop der tijd verandert. Zo'n cijfer geeft mij te denken over vragen die zonder onafhankelijke beoordeling in toetsen terecht komen."

Rechter

Cees van der Vleuten is projectleider van het Project Evaluatie van Studieresultaten aan de medische faculteit. Hij beschouwt de toetsingsmethodiek als bepalend voor het succes van het probleem-gestuurde onderwijs.

"Toetsing wordt meestal opgevat als onderdeel van de vakinhoudelijke competentie van de individuele docent. In de rechtspraak zijn de rollen van verdediger en rechter onverenigbaar. In het onderwijs kan de docent blijkaar wel samen-

vallen met de beoordelaar. Ik geloof daar niet in. Toetsing is voor het onderwijs verschrikkelijk belangrijk en kan een hele dwingende invloed hebben op het studiegedrag van studenten. Je kunt prachtige onderwijsprincipes hebben, maar zonder fatsoenlijk toetsstelsel lijdt het onderwijs beslist schade. Door als medische faculteit alle informatie te bundelen in één grootschalige toetsprocedure, kunnen we de kwaliteit blijven verbeteren. Je kunt de literatuur goed bijhouden, congressen bezoeken, ervaringen uitwisselen en voortdurend onderzoeken waar we eigenlijk mee bezig zijn. Er wordt binnen deze instelling vaak naar de medische faculteit gewezen en gezegd: 'wat jullie doen is vreselijk duur en dat kunnen wij economen of juristen niet betalen'. Ik vind dat een volstrekt verkeerd argument, want wat je centraliseert bespaar je in de periferie. Sterker nog: als je ziet wat de faculteit aan evaluatie van studieprestaties uitgeeft, is dat misschien maar een paar procent van de begroting. Onze toetsingsmethodiek is beslist niet duurder en kwalitatief in ieder geval beter."

Station

Van der Vleuten's proefschrift gaat specifiek over een relatief weinig bestudeerd element van het toetsingssysteem: de observatietest in het praktisch medisch onderwijs. Zoals bekend brengen de studenten vanaf hun eerste studiejaar gemiddeld twee à drie uur per week door in het Skillslab. Hier oefenen ze praktische medische vaardigheden als bloed-druk meten, bandages aanbrengen, bor-

stonderzoek en gynaecologisch onderzoek of bijvoorbeeld het voeren van een 'slecht nieuws' gesprek. De Skillslab-ervaring moet de studenten voorbereiden op hun klinische stages in het vijfde- en zesde studiejaar.

Aan het eind van elk studiejaar worden de prestaties in het Skillslab -en later de kliniek- gemeten met de zogenaamde vaardigheidstoets. Daartoe worden verschillende testsettings ingericht (de 'stations'), waar de student aan de hand van opdrachten zijn bekwaamheid demonstreert. Elke student doorloopt zes tot elf stations en daarmee is ongeveer twee uur tijd gemoeid. Voor het toetsen van een complete jaargroep van honderdvijftig studenten zijn twee werkdagen nodig. Een tamelijk tijdrovende aangelegenheid, die echter nauwelijks bekort kan worden. Van der Vleuten heeft namelijk gevonden dat de betrouwbaarheid van de toetsuitslag toeneemt naarmate de student méér stations aan-doet.

"We spreken in dit verband van de inhoudsspecificiteit: De competentie van de student blijkt erg afhankelijk van de inhoudelijke situatie. Wanneer je iets aan de inhoud van een opdracht verandert, heeft dat een opvallende invloed op de score. Om iemands prestaties goed te kunnen meten, heb je dus vrij veel stations nodig. Een minimale toetslengte van drie tot vijf uur lijkt zelfs noodzakelijk."

Observeren

De Maastrichtse vaardigheidstoets onderscheidt zich door de nadruk op direc-

te observatie van de kandidaten. In elk station is tenminste een 'observator' aanwezig, veelal samen met een co-observator. Nog vrijwel nergens wordt op zo'n uitgebreide schaal met een dergelijke observatiemethode gewerkt, maar de belangstelling ervoor bij andere medische opleidingen neemt toe.

Van der Vleuten: "Dat is natuurlijk ook heel logisch. Als arts moet je klaar zijn voor de praktijk, dus ligt het voor de hand om te bestuderen hoe iemand het na het afstuderen werkelijk zal doen. Ik vergelijk dat wel eens met de pilotenopleiding. Iemand kan alles weten van meteorologie en elk instrument kennen, maar de ultieme test is toch of die persoon kan vliegen."

De observatoren maken gebruik van een zeer gedetailleerde lijst met criteria voor beoordeling. Een lijst kan tussen de acht en negentig items bevatten, die allemaal kleine onderdelen van de te toetsen vaardigheden meten. Door die vergaande detaillering krijgt de lijst een tamelijk dwingend karakter. Op die manier hoopt de faculteit het subjectieve oordeel van de observator zoveel mogelijk uit te bannen. Van der Vleuten komt tot de conclusie dat dat aardig lukt. Er bestaat een vrij grote mate van overeenstemming tussen de 'scores' van verschillende beoordelaars. Het bleek zelfs nodig om na te gaan of het dwingende karakter van de beoordelingswijze niet leidt tot discrepanties met het algemene oordeel van de observatoren.

Van der Vleuten: "Veel mensen hadden het gevoel dat de uitslag zoals die uit de criteriumlijst naar voren kwam, niet overeenstemde met hun globale oordeel over de betreffende student. Dat blijkt in de praktijk heel erg mee te vallen. Er was maar een klein percentage studenten dat volgens de observatoren had moeten zakken, maar op de criteriumlijst toch voldoende scoorde. In die gevallen bleek er vreemd genoeg juist een verschil van mening over de meer technische vaardigheden te bestaan. Wij hadden verwacht dat de verschillen vooral betrekking zou hebben op meer subjectieve elementen uit de test als 'attitudes' of 'persoonlijke kenmerken van de kandidaat'."

Tot dusverre schakelt de medische faculteit alleen medewerkers en studenten in als observatoren. Van der Vleuten heeft onderzocht of daarnaast ook 'leken' gebruikt kunnen worden bij het beoordelen van praktische medische vaardigheden.

"Men persisteert hier nogal in de opvatting dat je allemaal deskundige observatoren moet hebben. Dat blijkt echter niet noodzakelijk te zijn. Getrainde leken beoordelen net zo accuraat als onge-trainde artsen. In de Verenigde Staten en Canada worden simulatie-patiënten al geregeld gebruikt als observatoren. Ik kan me wel voorstellen dat deskundigen betere feedback kunnen geven. Daaraan doen wij nu nog te weinig. Alle studenten krijgen een paar uur na de toets een doordruklijst waarop ze precies kunnen zien wat ze goed of fout deden. Ze blijken echter nog méér behoefte te hebben aan napraten, maar dat is praktisch niet haalbaar omdat we zoveel mensen tegelijk toetsen."

Schriftelijk

De vaardigheidstoets is een tamelijk arbeidsintensief evaluatiemiddel. Van der Vleuten heeft daarom gekeken naar de mogelijkheid om de observaties te vervangen door een schriftelijke kennis-toets over vaardigheden (KOV). De KOV-scores bleken -met name in de

hogere jaargroepen- goed overeen te stemmen met de scores op de vaardigheidstoets. De schriftelijke toets kan volgens Van der Vleuten dan ook een waardevol instrument zijn voor onderzoeksdoeleinden, vooral door de snelheid en het gemak waarmee gegevens verzameld kunnen worden. Met de KOV kunnen ook de prestaties van verschillende medische faculteiten betrekkelijk eenvoudig vergeleken worden. Er bestaan al plannen om de toets aan Groningse studenten voor te leggen. Maar ondanks de evidente voordelen ziet Van der Vleuten de KOV niet als alternatief voor de observatietoets.

"Je kunt de observatietoets maar één keer vervangen door een schriftelijke toets. Studenten gaan zich namelijk onvermijdelijk anders voorbereiden op zo'n schriftelijke toets. Ze zullen zich meer op kennis richten en minder op het praktisch doen, zodat de doelstelling van de trainingen in het Skillslab wordt ondergraven. Je hebt nu al studenten die de criteriumlijst uit hun hoofd leren en duidelijk het rijtje opdreunen als ze tegenover de patiënt zitten. Die studenten hebben zich gericht voorbereid, maar mankeren elk inzicht. Om dat bezwaar te ondervangen overwegen we zelfs om een veel globalere criteriumlijst te maken, die minder houvast geeft bij het 'van buiten leren'."

Computer

Van der Vleuten heeft niet alleen lof voor het toetsstelsel van de medische faculteit. Met name in het vijfde- en zesde studiejaar ziet hij een aantal belangrijke knelpunten.

"In de laatste studiejaar moet de toets nog representatiever worden voor de praktijk. We willen toe naar meer integratieve stations, die het totaalpakket van anamnese, lichamelijk onderzoek en diagnose in zich verenigen. Dus minder specifieke vragen als 'bepaal de longgrenzen' en meer algemene opdrachten als 'mevrouw heeft last van droge hoest en hoe pakt je dat aan'. Je kunt dat vergelijken met rijles. In het begin moet de leerling zich op deelhandelingen als sturen en schakelen concentreren. Naarmate hij vordert leert hij echt rijden en op examen wordt het geheel van al die handelingen beoordeeld."

Binnen het Project Evaluatie van Studieresultaten staat inmiddels alweer een nieuw onderdeel van het toetsstelsel ter discussie: de stage-beoordeling. Studenten hebben veel kritiek op de subjectiviteit en de vaagheid van dit toets-onderdeel. Om hierin meer uniformiteit te bewerkstelligen, wil de faculteit gaan experimenteren met casusgerichte toetsing via de computer. In elke kliniek waar studenten stages lopen, moeten computers komen te staan met toets-casussen. De student kan op elk moment een willekeurige casus oplossen, waarbij de toetsvolgorde aansluit bij datgene waarmee hij in de praktijk bezig is. Door het subjectieve oordeel van de stage-begeleiders aan te vullen met deze meer objectieve computer-test, hoopt de faculteit ook de laatste stuipreuking van niet-gecentraliseerd toetsen beter onder controle te krijgen.

Emely Nobis

's Werelds eerste humanistische universiteit
wil niets afschuiven op God

BALANCEREN TUSSEN NIHILISME EN RELIGIE

De eerste humanistische universiteit ter wereld opende 4 september jongstleden in Utrecht haar deuren. Vijftig nieuwe studenten worden er, in een potpourri van sociale wetenschappen, wijsbegeerte en levensbeschouwing, opgeleid tot 'humanistisch geestelijk werker'. De universiteit kent één faculteit en één afstudeerrichting: humanistiek.

Prof. dr. D.J. van Houten (links) en mr. W.H. Bijleveld voor het universiteitsgebouw in Utrecht (foto Bram de Hollander)

De klanken van een kamerorkest galmen harmonieus door de gewelven van de Janskerk in Utrecht. Op de voorste rij zitten, behalve minister Deetman, de hoogleraren in speciaal voor hen ontworpen toga's. De punten van hun mutsen wijzen, zoals eens die van Erasmus, naar voren. De opening van het eerste academische jaar van de Universiteit voor Humanistiek is een feit. De twee kersverse toplieden van de universiteit, mr. W.H. Bijleveld en professor dr. D.J. van Houten, zijn best bereid in een zoveelste interview nog eens uit te leggen hoe het allemaal zo gekomen is. Bijleveld, voorzitter van het college van bestuur, is voormalig burgemeester van de plaats Houten en was tot voor kort directeur van het ziekenhuis Berg en Bosch in Bilthoven. Rector Van Houten is afkomstig van de experimentele studierichting Algemene Sociale Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Utrecht.

Verantwoordelijkheid

'Een humanist', zo begint Van Houten, 'probeert de wereld vanuit puur menselijke kennis en handelen te begrijpen. Wij zoeken niet naar een extern verklaringsschema, zoals dat in een religie gebruikelijk is.' Een centraal begrip in het humanisme is 'verantwoordelijkheid': een mens is zelf verantwoordelijk voor de gevolgen van zijn of haar handelen. Er valt niets af te schuiven op een god, er valt niets goed te maken door biecht of boetedoening. Een aantal mensen in Nederland dat zich tot deze levensbeschouwing aangetrok-

ken voelt, heeft zich verenigd in het direct na de Tweede Wereldoorlog opgerichte Humanistisch Verbond. Deze organisatie telt echter slechts 17.000 leden: bij lange na niet genoeg om een kleine provincieplaats als - bijvoorbeeld - Kampen te vullen. Rechtvaardigt dat ledenaantal een eigen universiteit? Volgens Bijleveld wel: 'Die 17.000 zijn de voortrekkers, dat zijn degenen die actief willen zijn. Maar de beginselen van het Humanistisch Verbond leven bij miljoenen in de samenleving.'

Bij deze laatste bewering zijn echter wel vraagtekens te zetten. De ontkerkelijking neemt weliswaar steeds meer toe, onlangs werd zelfs de magische grens van 50 procent bereikt: de helft van de Nederlanders voelt zich niet meer verbonden aan kerk of geloof. Maar is men daarmee meteen Humanist? Van Houten: 'We kunnen op die 50 procent geen claim leggen. Het zou wel prettig zijn, zeker uit het oogpunt van de financiering, want dan zouden we bijvoorbeeld 50 procent van de financiering voor raadslieden in het leger kunnen opeisen. Maar zo werkt dat niet, het is geen "tel je rijk".'

Hoeveel mensen er - in hart - humanist zijn is nauwelijks na te gaan. Het humanisme bevindt zich op een spanningsboog tussen het nihilisme en religie. Van Houten: 'Het humanisme verwerpt het nihilisme, de opvatting dat iedereen maar wat aan kan rotzooien. Zo houd je geen samenleving in stand, er moeten volgens ons bepaalde waarden en normen zijn.' De grens tussen nihilist en humanist is echter vaag. Van Houten: 'Wij hebben geen catechismus waarin staat hoe nihi-

listisch iemand moet zijn om geen humanist meer te zijn.'

Aan de andere kant van de spanningsboog bevindt zich de religie. De kerk en het humanisme hoeven elkaar echter niet uit te sluiten. Een gelovige die redeneert: 'god heeft de wereld gemaakt, nu is het aan de mens om het zelf verder uit te zoeken', mag zich wel degelijk humanist noemen. Van Houten: 'Zolang diegene voor het inrichten van zijn handelen maar geen beroep doet op buitenmenselijke factoren als openbaring of zonde.'

Omgebouwd

De universiteit komt niet van de ene dag op de andere uit de lucht vallen. Het Humanistisch Verbond startte in 1962 een tweejarige cursus om humanistische raadslieden voor de strijdkrachten op te leiden. Aanvankelijk stuitte dat op verzet bij de rooms-katholieke en protestantse pastores bij defensie. Dat is nu voorbij, maar het aantal humanistisch werkenden loopt in de praktijk nog altijd ver achter bij het aantal confessionele collega's.

In 1977 werd de opleiding erkend als hoger beroepsopleiding, en ging sindsdien door het leven onder de naam HOI: Humanistisch Opleidings Instituut. De HOI-opleiding wordt nu langzaam maar zeker omgebouwd tot een zesjarige universitaire studie. Daarvoor hebben zich inmiddels 50 eerstejaars aangemeld. De universitaire afgestudeerden, vanaf 1994 ongeveer dertig per jaar, kunnen alleerst terecht als raadsman of -vrouw in

de traditionele werkvelden als defensie, justitie, zieken- en bejaardenverzorging. Daarnaast is het de bedoeling dat het werkveld zich gaat verbreden. Voorzitter Bijleveld denkt daarbij met name aan het bedrijfsleven.

Bijleveld: 'In het bedrijfsleven vindt een steeds grotere schaalvergroting plaats, met als gevolg dat de sfeer in de bedrijven steeds onpersoonlijker wordt. Maar werk is een essentieel onderdeel van het leven en het is heel belangrijk dat een mens zich daar goed bij voelt. Dat is trouwens ook beter voor het bedrijf. Nu hebben bedrijven wel een afdeling personeelszaken, maar die houdt zich steeds minder bezig met de begeleiding van werknemers en moet steeds meer de belangen van het financieel management behartigen. Op het gebied van begeleiding van werknemers valt dus een gat, daar is ruimte voor een humanistisch raadsman. Die moet een soort praatpaal in het bedrijf worden.'

Vooralsnog lijken managers echter niet erg doordrongen van het nut van een dergelijke 'praatpaal'. Hoe maak je ze dat duidelijk? Bijleveld: 'Daar zullen we de komende jaren aan moeten werken.'

Onderzoek

De overgang van hbo-opleiding naar universiteit komt ten dele tot uiting in de nieuwe beroepenvelden die men wil gaan aanboren. De meest duidelijke verandering is echter de onderzoekstaakstelling: van een universiteit mag men immers wetenschappelijk onderzoek verwachten. Van Houten: 'We hebben uit het werkveld een enorme lijst onderzoeksvragen gekregen. En daarbij gaat het niet alleen om puur praktische vragen, maar ook om vraagstukken met een bredere strekking.'

Als voorbeeld noemt Van Houten het 'pluralisme binnen een multi-etnische samenleving'. Onder wat voor condities leven mensen van verschillend geloof of ras vreedzaam naast elkaar, en wanneer vliegt men elkaar naar de keel? Deze vraag komt, concreter, terug in een onderzoeksvoorstel dat de universiteit onlangs heeft opgesteld.

Van Houten: 'We willen onderzoek doen op multi-etnische basisscholen in Utrecht. Wanneer vindt daar een goede integratie plaats van de buitenlandse kinderen, en wanneer loopt het fout en worden alle Nederlandse kinderen opgevoed door hun ouders naar een anders school gestuurd? We houden ons dus niet bezig met puur filosofisch-fundamentalistische overpeinzingen, maar koppelen dat aan praktijkproblemen.'

De begrippen 'universiteit' en 'wetenschap' lijken vanzelfsprekend hand in hand te gaan. Zoniet bij de Universiteit voor Humanistiek, waar men eerder een haat-liefde verhouding met de wetenschap heeft. Voor het ontstaan van die relatie moeten we even terug naar de renaissance. De ontluikende wetenschap zou een hulpmiddel worden om puur op basis van menselijk begrip inzicht te krijgen in de werkelijkheid, zo redeneerde men. Een redenatie die dicht tegen de beginselen van het humanisme aanligt.

Van Houten: 'Sindsdien zijn een aantal zaken echter uit de hand gelopen. De moderne wetenschap is dermate op praktische nut gericht - mede gedwongen door de financieringsstromen - dat daarmee de normatieve component is verdwenen. Er worden steeds nieuwe dingen uitgevonden, zoals genetische manipulatie, zonder dat er wordt doorgedacht

over de consequenties daarvan. De wetenschap teert ons op allerlei dingen waar we niet om gevraagd hebben, die we misschien niet eens nodig hebben. En als je dan aan die wetenschap vraagt: "Wat moeten we hiermee?", krijg je als antwoord: "Dat moeten filosofen maar eens bekijken".'

Een van de doelstellingen die de universiteit zichzelf heeft gesteld, is dan ook om steeds het debat aan te gaan met de wetenschap.

Van Houten: 'We zijn niet zo pretentius te denken dat we de wetenschap op afstand kunnen voorzien van een normatieve component. We willen wel voortdurend normatieve vragen stellen. En dan niet in de zin van het bestraffende vingertje, want wij hebben de wijsheid ook niet in pacht.'

Publiek debat

Hoe stel je als klein universiteitje echter vragen aan 'de wetenschap'? Van Houten: 'Door je te richten op het publieke debat. We gaan ons nadrukkelijk presenteren op symposia, studiedagen, en congressen. Dat kwam in het verleden niet van de grond omdat we geen academisch centrum hadden. Nu kunnen we in een aantal gevallen ook zelf het voortouw nemen: naar aanleiding van een publicatie kunnen we de auteur uitnodigen en het debat op onze eigen universiteit houden.'

De universiteit streeft ernaar om zoveel mogelijk met andere universiteiten samen te werken. Op de openingsdag is een overeenkomst gesloten met de Vrije Universiteit te Brussel en ook met de Utrechtse Universiteit en de Universiteit van Amsterdam lopen contacten.

Van Houten: 'We hebben niet de behoefte om ons in een isolement te plaatsen. Onze studenten moeten bijvoorbeeld de gelegenheid hebben om lessen medische ethiek bij een medische faculteit te volgen. Aan de andere kant gaan wij modulen ontwikkelen die ook voor studenten van elders van belang zijn. Uiteindelijk is het natuurlijk de bedoeling dat je elkaar wederzijds wat te bieden hebt.'

Tenslotte blijft er natuurlijk, naast het beoefenen van toegepaste wetenschap, ook ruimte om te filosoferen over het humanisme belangrijke vragen als: 'Is de mensheid in staat haar lot in eigen hand te nemen, of is de mens niet meer dan een speelbal van de geschiedenis?'. Van Houten: 'Je moet ernaar streven om het lot in eigen hand te nemen. Dat zal vrij vaak uit de hand lopen, je zal ook vaak uitkomen waar je niet had willen zijn. Maar je moet niet bij voorbaat zeggen: "Wij zijn een speelbal van de geschiedenis, dus zijn we ook niet verantwoordelijk voor de ellende die wij veroorzaakt hebben".'

Bijleveld: 'Mensen kijken, als zich een probleem voordoet, allemaal eerst de andere kant uit. Dat doe ik zelf ook, maar we moeten toch leren de hand in eigen boezem te steken.'

Rob Voorwinden/HOP

Universiteit

Algemeen

Promotie drs. Verhagen

Op 29 sept. promoveert drs. F. Verhagen op het onderwerp:

'Toxicology of the food; additives BHA n. En and BHT'.

Promotoren: prof.dr. F. ten Hoor en prof.dr. P. Henderson.

De synthetische antioxydanten butylhydroxyanisol (BHA; E320) en butylhydroxytolueen (BHT; E321) vormen hiervan een goed voorbeeld.

BHA en BHT worden gebruikt om het ranzig worden van vetten, oliën en vetzuren te voorkomen. In Nederland zijn ze toegestaan in o.a. frituurvet, mayonaise, sauzen, chips, zoutjes en koekjes.

De acute toxiciteit van BHA en BHT is relatief gering. Beide stoffen kunnen echter de werking van giftige (bv. kankerterverwekkende) stoffen tegengaan en/of versterken. Daarnaast is bekend dat BHA bij knaagdieren celdeling-bevorderende en kankerverwekkende effecten heeft in de voormaag (een orgaan dat de mens niet bezit) en dat BHT mogelijk evertumoren veroorzaakt bij ratten en muizen.

Beschating van de risico's en het stellen van een veilige norm voor de mens vindt meestal plaats op basis van dierproeven. De huidige methode - die een aanvaardbare dagelijkse inname (ADI) voor de mens vaststelt door het geen-effect niveau in dierproeven te delen door een veiligheidsfactor - is echter vrij onwetenschappelijk, omdat ze geen rekening houdt met verschillen tussen mens en proefdier wat betreft de opname, verdeling en uitscheiding van de stof. Bepaling van het gehalte aan de stof in het bloed of beter nog in de doelwitorganen vormt mogelijk een betere basis voor het schatten van risico's.

Drs. Verhagen heeft de concentraties van BHA en BHT bestudeerd in het bloed van proefdieren en mensen die deze stoffen hadden ingenomen. Opvallende conclusie uit de proeven was dat BHA mogelijk door de mens veel effectiever wordt opgenomen dan door de rat. Dus zou de gehanteerde veiligheidsfactor voor het berekenen van de ADI voor BHA wel eens te klein en de ADI te hoog kunnen zijn. Daarom heeft Verhagen onderzocht of dagelijkse inname van de ADI voor BHA meetbare effecten in de mens kan veroorzaken. Daarvoor heeft hij echter geen grond gevonden.

Verder heeft hij geprobeerd het onbekende mechanisme te ontrafelen waarvoor BHA tumoren veroorzaakt in de voormaag en BHT (mogelijk) in de lever bij knaagdieren. Een antwoord daarop heeft hij in het proefschrift niet kunnen geven, wel heeft hij een aantal mogelijkheden kunnen uitsluiten.

Promotie drs. P. Bessems

Eveneens op 29 sept. promoveert drs. Bessems. Zijn onderwerp luidt: 'The cryosurgical open-cone-spray method'. Promotor: prof.dr. W. van de Staak. Drs. Bessems heeft een studie verricht naar een bevroeringsmethode (cryochirurgie) voor de behandeling van een bepaalde, veel voorkomende, vorm van

huidkanker, het zogenaamde basaalcelcarcinoom. Hij heeft onderzocht welke bevroeringstechniek de voorkeur verdient en op welke manier deze techniek in de praktijk kan worden toegepast.

De cryochirurgische open-conus-spray methode, zoals de onderzochte techniek wordt genoemd, kan thans op een gestandaardiseerde wijze worden toegepast. Bovendien heeft het onderzoek geleid tot een modificatie van de bij deze techniek te gebruiken apparatuur.

In de praktijk blijkt deze techniek zeer goede resultaten op te leveren en equivalent te zijn aan bestraling en chirurgie.

Inauguratie prof. mr. de Groot

Op 5 okt. spreekt prof. G.R. de Groot (FdR) zijn intrede uit, getiteld: 'Beschouwingen over onderwijs en onderzoek op het gebied van de rechtsvergelijking'.

Inauguratie prof. dr. Kimman

Op 6 okt. spreekt prof. dr. E. Kimman (FdEW) zijn intrede uit, getiteld: 'Kwijtschelding van staatsschuld'.

Advertentiecampagne '89

Ook dit jaar verschijnt in de kranten een advertentie van de RL. Het thema luidt: op sommige punten kunnen de beste universiteiten nog iets van ons leren. De grote advertentie verschijnt op 23 sept. in: NRC-handelsblad, Volkskrant, Pauze, Brabant Pers Combinatie, de Stem, Brabant Nieuwsblad, Limburgia Pers, Limburgs Dagblad. Vervolgens verschijnen de vier kleine advertenties (per faculteit) als volgt: 27 sept. geneeskunde; 30 sept. gezondheids-wetenschappen; 4 okt. rechten; 7 okt. economie.

De Voorlichtingsdagen vinden plaats op: 28 okt.; geneeskunde en gezondheids-wetenschappen 4 nov.; geneeskunde en gezondheids-wetenschappen 11 nov.; economie en rechten 18 nov.; economie.

Bibliotheekinstructie

Iedere eerste maandag van de maand, dus deze keer op 2 okt., wordt om 14.00 uur bibliotheekinstructie gegeven in de bibliotheeklocaties AZM/BMC, Bonnetanten en Randwijk. Vooraf inschrijven bij de uitleenbalie is gewenst.

Eetbuien

Heb je regelmatig eetbuien? En wil je meedoen aan een vragenlijstonderzoek? Voor deelname krijg je een vergoeding, allis is strikt vertrouwelijk en anonimiteit is gewaarborgd. Voor meer info: Anita Jansen, vakgroep GKG, tel. 888157.

Koko agenda

3 okt.: video 'colors' om 20.30 uur en 22.30 uur.
4 okt.: veilingavond om 21.30 uur. Spullen inleveren t/m 3 okt.
5 okt.: discussie avond, 21.00 uur.
6 okt. t/m 8 okt.: na-intro.
2 okt. t/m 5 okt.: mensa om 19.00 uur. Inschrijven in de kroeg tot 16.00 uur. Info: KOKO, Hoogbrugstraat 1, tel. 215418.

Dienst Voorlichting

"Bulletin" wordt verzorgd door de Dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redactrice van deze rubriek, Noortje van Putte, kamer 0010, Bouillonstraat 3, op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de donderdag daarop verschijnt. De Dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Externe berichten worden meestal niet opgenomen. Informatie: Noortje van Putte, tel. 887171.

Agenda Tafelstraat 13

2 okt.: start van de goep over 'joods en grieks denken'. In samenwerking met het Leerhuis Limburg. 20.00 uur.

2 okt.: start van de BOAL-theater-goep om 19.00 uur.

3 okt.: start poëziegroep m.m.v. Wiel Kusters, 20.00 uur.

5 okt.: het koor oefent van 17.45-19.45 uur.

5 okt.: de toneelgroep begint met een aantal oefeningen om 20.00 uur.

Tegelijkertijd begint de groep 'Levensvragen' om 20.00 uur.

8 okt.: 10.45 uur. Viering in de Celbroederskapel (ingang Brusselsestraat 38) samen met de Citykerk. Voorganger: Maart Vestjens. M.m.v. het koortje. Voor de excursie naar de architectuur van Dom. Hans v.d. Laan in Mamelis en de kruiswegstaties van Aad de Haas in Wahlwiller op zaterdag 28 okt. kan men zich nog tot 15 okt. op Tafelstraat 13 opgeven.

Tot 31 okt. bestaat er nog de mogelijkheid in te schrijven op het Abdijweekende. Dit is van vrijdagmiddag 24 nov. t/m zondagmiddag 26 nov. in Tegelen bij de Trappisten.

Honger Hooft Niet-week

In de week van 7-19 okt. wordt de jaarlijkse Honger Hooft Niet-week georganiseerd, een actieweek voor duurzame voedselproductie. Deze actie wordt georganiseerd door o.m. NSEM en CVOS. Binnen de RL zal Harmen v.d. Wildt (887222, vakgroep Internationaal Recht) in deze week actie gaan voeren voor het gebruik van Max Havelaar koffie. Voor verdere info: CVOS, tel. 255655.

Buitenland

Bureau Buitenland Info

Van de British Council hebben we het Fellowships and Scholarships Scheme 1990/1991 ontvangen.

Voor 24 november a.s. kunnen aanvragen worden ingediend voor:

- Postgraduate fellowships for a period of one month to one academic year (aanvragers moeten in oktober 1990 in bezit zijn van doctoraal diploma);
- Foreign and Commonwealth Office Scholarships for one year postgraduate study or research in the United Kingdom.

ERASMUS

Ten behoeve van medewerk(st)ers binnen de RL die een nieuw uitwisselingsprogramma voor studenten in het kader van ERASMUS grondig willen voorbereiden is een duidelijke handleiding beschikbaar.

Onderwijs

Studentendecanen en studie-infotheek

Het bureau Studentendecanen biedt studenten advies en begeleiding bij allerhande vragen en problemen.

Open spreekuur: di + do 14-16 uur, wo 17-19 uur. Telefonisch: ma t/m vr 13.30-14 uur, tel. 887354 (ook voor afspraken), Bou3, k. 0306.

In de Studie-infotheek kunnen studenten informatie vinden over o.a. studiemogelijkheden in het WO en het HBO en over de arbeidsmarkt. Openingstijden: ma, di, do, vr 14-16.30 uur, wo 16-19 uur, tel. 887351.

Steunpunt Studiefinanciering

Telefonische gesprekken Steunpunt Studiefinanciering: maandag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 06-3212151. Op deze tijden is ook de balie van het Steunpunt geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Bureau Inschrijvingen/Centrale Studentenadministratie

Centrale Studentenadministratie: telefonisch bereikbaar via tel. 887158/7159 maandag t/m donderdag 13.30-16.30 uur en vrijdag 9.00-12.00 uur.

De balie van Bureau Inschrijvingen is op bovengenoemde tijden geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Voorlichting MBA & MBI

De EUR/Rotterdam School of Management organiseert een voorlichtingsbijeenkomst over de international MBA & MBI Programs op dinsdag 10 okt., van 11.00-13.00 uur, in de collegezaal van de Nieuwenhof, ZW4. Info: tel. 010-4081927/1936.

Efficiënter studeren

Op 17, 18 en 19 nov. en op 19, 20 en 21 jan. '90 organiseert de Vereniging onderwijs weer een studieweekend Efficiënter Studeren. Tijdens het studieweekend kun je uit een aantal onderwerpen kiezen. De studieweekenden beginnen op vrijdagavond 20.00 uur en eindigen zondagmiddag rond 17.00 uur. De weekenden zullen plaatsvinden in Harderhaven; vlakbij Harderwijk. De kosten bedragen f 85,-, incl. eten en huisvesting. Er bestaat eventueel een mogelijkheid voor een kortingsregeling. Voor het novemberweekend opgeven tot 8 nov., bij het Januariweekend sluit de inschrijving op 10 jan. Vol is vol! Info en opgave: Vereniging Onderwijs, pb 13228, 3587 LE Utrecht, tel. 030-521239.

COC

Het landelijk bestuur van het COC heeft een adviserend en uitvoerend lichaam voor politieke zaken: de bestuurscommissie politiek. Deze commissie zoekt nieuwe medewerk(st)ers. Voor geïnteresseerden is 23 nov. op het landelijk kantoor van het COC een informatieavond. Info: Willemien Ruysgrok, landelijk kantoor COC, tel. 020-231192.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturnummer op brief en enveloppe binnen 10 dagen richten aan de Dienst Personele Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 123

Algemeen:

Het buro Lichamelijke Vorming en Sport maakt deel uit van de dienst Studenten-zaken en is o.a. verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken met betrekking tot: trainingen, lessen, organisatie en coördinatie van evenementen, op het gebied van Lichamelijke Vorming en Sport ten behoeve van studenten en medewerkers.

Gezien de omvang van het programma en het aantal activiteiten is buro Lichamelijke Vorming en Sport een dynamisch bedrijf met veel aanloop van studenten en medewerkers, veel ad hoc situaties en veel afwisselend werk.

Wij zoeken met ingang van 1 november 1989 een handige, vlot werkende

BALIEMEDEWERKER

die tevens ervaring heeft in administratieve taken en bereid is overige voorkomende werkzaamheden te verrichten. Voorkeur genieten zij, die enige betrokkenheid bij de sport bezitten.

De aanstelling bedraagt 0.7 fte voor de periode 01.11.1989 t/m 30-04-1990.

Werkdagen: maandagmiddag, dinsdag, woensdag en donderdag de hele dag.

Taken:

- Inschrijving m.b.t. sportkaarten, cursussen, toernooien en evenementen, (inkl. het verrichten van financiële handelingen daaromtrent), uitgifte sportkaarten.

- Het geven van informatie omtrent sport in het algemeen en het programma Lichamelijke Vorming en Sport in het bijzonder.

- Overige voorkomende werkzaamheden (voornamelijk administratief).

Vereisten:

Mavo, type-diploma, enige ervaring met tekstverwerken (Word-Perfect). Leeftijd-sindicatie 18-25 jaar.

Salariëring: Schaal 3, salarisnummer 4.

Inlichtingen: R. Verster, hoofd Lichamelijke Vorming en Sport, tel. 887134.

E. Rongen, secretariaat Lichamelijke Vorming en Sport, tel. 887135.

Interne vacature 124

Op de (bedrijfs)administratie van de Instrumentele Dienst is een vacature vrijgekomen van:

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER (M/V)

Deze medewerker zorgt voor de totale administratieve ondersteuning van de dienst. Dit houdt in het zelfstandig bijhouden en verwerken van de verschillende administraties en de informatieverstrekking daaruit voor een efficiënte bedrijfsvoering. Voor een belangrijk deel zijn de (bedrijfs)administraties geautomatiseerd m.b.v. PC's. Van de nieuwe medewerker wordt een actieve bijdrage verwacht t.a.v. de verdere automatisering.

Taken:

- De bestel-administratie van elektronische, mechanische- en andere (technische) onderdelen en materialen voor de realisatie van opdrachten, reparaties, e.d.

- De administratie van uit te voeren opdracht, reparaties en andere werkzaamheden.

- De administratie voor de financiële afwikkeling van activiteiten en bestellingen.

- Het verwerken van de gegevens m.b.t. de tijdbesteding van de technici.

- Het met de dienstleiding voorbereiden van opdracht- en voortgangsgesprekken.

- Het met de dienstleiding opstellen van de werkplannen per maand. Het bewaken van lever- en besteltijden.

- Zorg voor de geregelde en de ad hoc informatieverstrekking t.b.v. de dienstleiding.

Vereist:

- Interesse in en ervaring met het

Dienst

Voorlichting

de problematiek van volledige werkgelegenheid kunnen worden geformuleerd op basis van de inzichten die de economische wetenschap door middel van theoretisch en empirisch onderzoek de afgelopen 15 jaar heeft voortgebracht. Info: drs. Chr. de Neubourgh, tel. 888821.

Sport

Bergbeklimmen

Elke dinsdag MaasSAC-training o.l.v.

Hans Lanter van 19.00-20.15 uur in de sporthal Randwijk.

Klassiek ballet

Bij voldoende belangstelling wordt onderzocht of het mogelijk is (en tegen welke voorwaarden) klassiek ballet op te nemen in het LV&S-cursusprogramma. Belangstellenden kunnen zich vóór 22 okt. melden bij buro LV&S.

Savelsbosloop

Op woensdag 4 okt. wordt de Savelsbosloop georganiseerd voor allen RL-medewerkers en studenten. De afstand

bedraagt ca. 10 km. Aanvang 17.30 uur. Kosten: sportkaarthouders kunnen gratis deelnemen, anderen betalen f 3,- pp. Inschrijven bij buro LV&S.

Geneeskunde

Tweede fase collegegeld

In navolging van enige andere universiteiten heeft het College van Bestuur met betrekking tot de betaling van collegegeld tweede fase opleiding en mogelijkheid tot vermindering c.q. restitutie een gedragslijn vastgesteld, die met de be-

Congressen

Viering FdEW

Van 28 t/m 30 sept. wordt de conferentie 'The Art of Full Employment; Unemployment Policy in Open Economics' georganiseerd.

Deze conferentie wordt gehouden in het kader van de viering van het eerste lustrium van de FdEW.

Doel van de conferentie: nagaan welke beleidsaanbevelingen met betrekking tot

werken met PC's in een administratieve omgeving (DBASE III, LOTUS, WORDPERFECT).

MBO-opleiding, bijvoorkeur MEAO.

Belangstelling voor techniek, cq technische achtergrond.

Werktijden: volledige dagtaak.

Salariëring: inschaling afhankelijk van ervaring en opleiding max. f 3.307,- bruto per maand (max. schaal 6, BBRA 1984).

Info: Ir. B. van der Steld, tel. 888627.

RL-AGENDA

28-09 Promotie C.Kirchhof, Aula, TS53, 13.30 uur, info: tel. 887141/7210.

28-09 Inauguratie prof.dr. R. Kuyten, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

28-09 Lezing: 'Flüstre meinem Sang Melodien zu'. Over liederen met en zonder muziek. Wiel Kusters. Muziekschool, 19.30 uur.

29-09 Promotie H. Verhagen, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

29-09 Promotie P. Bessems, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

05-10 Inauguratie prof.dr. G.R. de Groot, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

05-10 Lezing: 'De geschiedenis van de jazzmuziek', door Joep van Leeuwen. Aula, 20.00 uur.

06-10 Inauguratie Prof.Dr.E.Kimman, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

06-10 Concert; combo's van de afdeling jazz van het maastrichts conservatorium. In het Conservatorium, aanvang 20.00 uur.

12-10 Inauguratie prof.dr. W. Kusters, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

12-10 Film; films over jazz uit de collectie Steve Wante, aula, 19.00 uur.

13-10 Promotie G. Haan, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

13-10 Concert: J.C.Tans Orchestra. Muziekschool, 20.30 uur.

19-10 Lezing: 'Jazz en Poetry', door Cyriel Pluymakers. Met: Albert Jan Govers en Simon Vinkenoog. Aula, 20.00 uur.

19-10 t/m 21-10 International Congress on Safety First, Medical aspects and safety in traffic and sports. MECC, info: tel. 862353/2354.

20-10 Promotie mw. M. Oude Egbrink, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

20-10 Promotie H. Smit, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

20-10 Concert: Trio Joep van Leeuwen. Muziekschool, 20.30 uur.

26-10 Lezing: 'De zwarte jazz en de blanke liefhebber', door Bert Vuijsje. Aula, 20.00 uur.

27-10 Promotie M. Vos, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

27-10 Concert: reflu o.l.v. Hans Dulfer. Muziekschool, 20.30 uur.

28-10 Voorlichtingsdag Geneeskunde, Debl.

28-10 Voorlichtingsdag Gezondheidswetenschappen, TS53.

02-11 Lezing: 'Formalisme en de Russische literatuur', door B.J. Amsenga. Aula, 20.00 uur.

04-11 Voorlichtingsdag Geneeskunde, Debl.

04-11 Voorlichtingsdag Gezondheidswetenschappen, TS53.

07 t/m 10-11 PHO cursus Inleiding in verplegingswetenschappelijk onderzoek, Kasteel Elsloo, Elsloo. Info: PHO Gezondheidswetenschappen, tel. 887396.

08-11 Congres Ouderenzorg in Limburg, Debl, 9 uur, info: tel. 888381/367.

09-11 Promotie C. van Vliet, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

09-11 Promotie G. Homminga, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

09-11 Lezing: 'De Russische cinema', door Mark Paul Meyer. Aula, 20.00 uur.

10-11 Inauguratie prof.dr. J. Backhaus en prof.dr. C. Wolff, Aula, TS53, 15 uur, info: tel. 887141/7210.

11-11 Voorlichtingsdag Rechtsgeleerdheid, ZW4.

11-11 Voorlichtingsdag Economie, TS53.

15-11 Bijeenkomst International Association of Cancer Registries, MECC, info: tel. 254059.

16-11 Promotie P.Falger, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

16-11 Lezing: 'Russische kunst en architectuur en hun relatie met de hedendaagse kunst', door Jean Leerling. Video: 'The Russian Artistic Experiment'. Aula, 20.00 uur.

17-11 Promotie J. Verschuuren, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

17-11 Promotie J. Drieman, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

18-11 Voorlichtingsdag Economie, TS53.

22-11 Lezing: 'De Russische architectuur', door Kees Christiaanse. Aula, 20.00 uur.

23-11 Promotie R. Mertens, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

23-11 Promotie G. ten Velde, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

24-11 Promotie A. Schrijvers, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

24-11 Promotie Hr.Mahabier, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

24-11 Congres Economie van de Ouderenzorg, MECC, info: tel. 887439.

30-11 Promotie J. Tordoir, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

30-11 Promotie H. Vonsee, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

30-11 Lezing: 'De Russische beeldende kunst, in het bijzonder Malevich', door Joop Joosten. Lezing: 'de Franse Revolutie als inspiratiebron voor de Russische avant-garde', door Nic. Tummers. Aula, 20.00 uur.

01-12 Inauguratie prof.dr. S. van der Linden, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

01-12 t/m 22-12 Tentoonstelling, 'Affiches voor mensenrechten', Universiteitsbibliotheek, Bonnefantenstraat 2.

06-12 Lezing: 'Avant-gardisme in het Russisch theater', door Hannah Bobkova. Toneelacademie, 20.00 uur.

07-12 Promotie mw.R.Schoenmakers, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

08-12 + 15-12 PAOR-cursus Alimentatierekenen, info: tel. 887273/7274.

08-12 Promotie mw. E. de Leeuw, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

08-12 Promotie A. Honig, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

14-12 Promotie R. Loffeld, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

14-12 Promotie H. de Vries, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

15-12 Promotie F. Peeze Binkhorst, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

25-12 Eerste kerstdag: RL gesloten.

26-12 Tweede kerstdag: RL gesloten.

27-12 t/m 29-12 Verplichte ADV-dagen: RL gesloten.

01-01 Nieuwjaar: RL gesloten.

08-01 t/m 12-01 Maastricht Educational Workshops for the Health Sciences. Introductory Workshop. Info: W.Schippers, FdG, tel. 888643.

12-01 Dies Natalis.

18-01 Promotie E. van Waalwijk, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

18-01 Promotie J.Baggen, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

19-01 Promotie A.van Witteloostuijn, Aula, TS53, info: tel. 887141/7210.

19-01 Promotie J. Dormaar, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

25-01 Promotie E.Molleman, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

26-01 Inauguratie prof.dr. C. Schwarz, Aula, TS53, 15 uur, info: tel. 887141/7210.

01-02 Promotie mw.M.Borggraaf, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

02-02 Promotie H.Rutten, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

09-02 Inauguratie prof.dr. H. ten Hage, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

16-02 Promotie Th.Salemans, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

16-02 Promotie G. Meyer, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

23-02 Promotie G.Rinsema, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

23-02 Promotie H. van den Berge, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

26-02 & 27-02 Carnavalsmaandag- en dinsdag. RL gesloten.

02-03 Promotie J. de Vries, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

08-03 Promotie R.Prins, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

09-03 Promotie H.Arens, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

09-03 Promotie W. Beurskens, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

16-03 Promotie mw. L. Fredrix, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

22-03 Promotie J.Fiolet, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

23-03 Promotie M.Löwik, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

30-03 Promotie R.Goei, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

30-03 Promotie mw. B. van Leeuwen, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

06-04 Promotie mw.N.Boumans, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

06-04 Promotie R. Kabier, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

13-04 Goede vrijdag: RL gesloten.

16-04 Tweede paasdag: RL gesloten.

20-04 Promotie O. van Hilten, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

20-04 Promotie L.Greve, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

27-04 Afscheidsrede prof.dr. J. Elders, Aula, TS53, 15 uur, info: tel. 887141/7210.

30-04 Koninginnedag: RL gesloten.

11-05 Promotie mw.R.Klop, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

11-05 Promotie J.Atić, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/887210.

18-05 Promotie P. in 't Veer, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

24-05 Hemelvaart: RL gesloten.

25-05 Verplichte ADV-dag.

04-06 Tweede pinksterdag: RL gesloten.

15-06 Promotie mw.A.Jansen, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

22-06 Promotie mw.G.Hageman, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

03-09 Opening academisch jaar.

21-09 Promotie R.Huijsman, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

21-09 Promotie mw.H. de Vet, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

06-12 Promotie mw.C.Verkeste, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

06-12 Promotie P.Boekkooi, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

07-12 Promotie J. van Huisseling, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

07-12 Promotie G.Muysers, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

14-12 Promotie G.Rombout, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

24-12 Verplichte ADV-dag.

25-12 Eerste kerstdag: RL gesloten.

26-12 Tweede kerstdag: RL gesloten.

27-12 + 28-12 Verplichte ADV-dagen

31-12 Verplichte ADV-dag.

langen van de student rekening houdt. Ingevolge deze gedragslijn dienen studenten voor inschrijving in de tweede fase het volledige collegegeld te betalen (f. 1.750,-). Indien iemand gedurende het studiejaar afstudeert moet een verzoek om restitutie van het collegegeld worden ingediend bij het College van Bestuur. Dit verzoek om restitutie zal dan conform de vastgestelde gedragslijn worden behandeld. Afwikkeling zal geschieden op basis van de oude regeling, dat wil zeggen voor iedere maand waarin niet aan het onderwijs kan worden deelgenomen, wordt een tiende gedeelte van het betaalde collegegeld terugbetaald. Met de bovenstaande gedragslijn komen wij binnen de mogelijkheden van de wet maximaal aan uw wensen tegemoet. Voor aanvullende informatie kunt u te allen tijde terecht bij de dienst Studentzaken, buro Inschrijvingen en Studentenadministratie (043-887160). De volledige tekst van deze regeling (BO-89-4808) ligt bij de Onderwijsbalie FdG te Randwyck voor u klaar.

Ko Beraad

Koopavond, 29 sept., 20.15 uur, ZW.4, start van het nieuwe jaar. Deze avond is bedoeld om lopende zaken te bespreken, nieuwe problemen (die er alweer zijn) aan te kaarten en plannen te bespreken voor dit nieuwe co-schap-jaar. Van alle planningsleden wordt verwacht dat zij aanwezig zijn. Verder zijn natuurlijk alle co's welkom en ook de vierdejaars!

Info-avond FISEM

Maandag 9 okt. organiseert de F.I.S.E.M. (Foundation of International Student Exchange Maastricht) een info-avond voor geneeskundestudenten die geïnteresseerd zijn in een buitenlandse stage. Tijd: 19.30 uur in de aula, TS53.

Gezondheids-wetenschappen

Vido jubileumcongres

Op woensdag 25 okt. wordt het Vido jubileumcongres - voor vrouwen van 40 tot 60 jaar georganiseerd. Plaats is het congrescentrum De Reehorst in Ede. De kosten bedragen f 55,-. De titel van het congres luidt: 'Medicalisering in de overgang - wie wordt er beter van?'. Info: Stimio, tel. 03456-844 of Marja Slangen, Vrouwenstudies GW, tel. 887334.

Herkansing blok 2.4.1.

De tweede herkansing voor het blok 2.4.1. Gezondheidszorg en wetgeving wordt gehouden op 11 oktober, 14.00-16.00 uur. Plaats: Statenzaal, Bou3.

Groepsgesprek

Roosterwijziging leiden groepsgesprek: groep 133: 2e bijeenkomst ma 2 okt. 09.00-13.00 uur
groep 135: 2e bijeenkomst vr 6 okt. 09.00-13.00 uur
groep 114: 1e bijeenkomst di 3 okt. 13.00-17.00 uur.

Rechts-geleerdheid

Bloktoetsen blok 1

woensdag 25 oktober bloktoetsen jaar 1, 2, 3 en 4.
Indeling:
Sporthal "Geusselt" 09.00 uur: jaar 1 (Inleiding)
Sporthal "Geusselt" 13.00 uur: jaar 2 (Rechtshandhaving)
Sporthal "De Heeg" 09.00 uur: jaar 3 (Arbeid)
Sporthal "De Heeg" 13.00 uur: alle keuzeblokken
Tijdens de toets mag gebruik gemaakt worden van een niet geannoteerde editie van de wetgeving (Rode Kluwer, Vermande, Wettenbundel Open Universiteit (niet de jurisprudentiebundel)). Het spreekt vanzelf dat er in dit materiaal geen aantekeningen mogen staan. Leg je collegekaart (met een geldig zegel) rechts boven op je tafeltje zodat er bij controle zo min mogelijk overlast ontstaat.

Kollege Sociale Wetenschappen

Woensdag 4 oktober 09.00 uur Kollegezaal: Kollege Sociale Wetenschappen.

Kollege Rechtshandhaving

Woensdag 4 oktober 13.00 uur Mabi bioscoop kollege Rechtshandhaving.

Propedeusebul avond

De uitreiking van de propedeusebul van de avondopleiding vindt plaats op woensdagavond 4 oktober 20.00 uur in de Nieuwenhof.

Kollege "Aristoteles"

Woensdag 4 oktober 12.00 uur Statenzaal zal prof. dr. L.M. de Rijk spreken over Aristoteles en de circulaire verhouding tussen politiek en moraal.

Kollege Overgangsrecht

4 oktober 14.00 uur Statenzaal zal H. v.d. Beek een kollege geven met als onderwerp "Overgangsrecht".

Kollege blok Ondernemingsrecht

Vrijdag 6 oktober 10.30 uur Statenzaal zal dhr. M. Fierstra, jurist Buitenlandse Zaken, een gastkollege met als onderwerp "Mededingingsrecht" geven, in het kader van het blok Ondernemingsrecht.

Lezing dr. A. Gromiksaris

Dr. A. Gromiksaris (Universität Münster) zal op vrijdag 6 oktober een gastkollege geven in de collegezaal van de Nieuwenhof van 15.00-17.00 uur. Het thema is: Informales Verwaltungshandeln im Umweltrecht.

Kollege Thomas van Aquino

Woensdag 11 oktober 12.00 uur Statenzaal, zal prof. dr. L.M. de Rijk spreken over Thomas van Aquino en het eeuwige recht.

Dienst

Voorlichting

Kollege Rechtshandhaving

Woensdag 11 oktober 13.00 uur Mabi bioscoop kollege Rechtshandhaving.

Kollege Sociale Wetenschappen

Woensdag 11 oktober 14.30 uur Mabi bioscoop kollege Sociale Wetenschappen.

Kollege blok Ondernemingsrecht

13 oktober 10.30 uur Kollegezaal Nieuwenhof geeft K. Schwarz een kollege over beschermingskonstrukties.

Propedeusebuluitreiking dag

De propedeusebuluitreiking van de dagopleiding vindt plaats op woensdag 1 november om 11.00 uur in de aula van het Jezuitenklooster. Aanmelden voor de uitreiking voor 15 oktober 1989 uitsluitend aan de balie of via het postbusje van buro onderwijs (onder de informatieborden). Degenen die niet aan de uitreiking wensen deel te nemen, hoeven zich uiteraard niet aan te melden, maar kunnen hun propedeusebul vanaf donderdag 2 november aan de balie afhalen.

Taalcursussen

Vanaf woensdag 25 okt. gaan er weer taalcursussen van start in samenwerking met de RHOTV. Gegeven zullen worden: Engels, Frans, Duits, Italiaans en Spaans. De cursus duurt 10 weken, elke week 2 uur. De data zijn vanaf 25 okt. tot 13 dec. en vanaf 17 jan. '90 tot 24 jan. '90. Aanmelden bij Caroline Tripels, kamer 1007, ZW4, iedere ochtend tot 12.00 uur, behalve vrijdag. Inschrijven tegen betaling van f 25,- (cursuskosten).

Economie

Voorlichtingsdagen

Jaarlijks wordt er door de FdEW een open dag gehouden voor scholieren en andere toekomstige studenten. Het verschil met vorige jaren is, dat de voorlichting dit keer over twee dagen verspreid is. Vanwege het grote aantal verwachte aanmeldingen zal dit jaar op zaterdag 11 nov. en op zaterdag 18 nov. een open dag gehouden worden. Globaal ziet deze dag er als volgt uit: in de aula zal aan de scholieren en hun eventuele begeleiders een algemene inleiding gegeven worden over economie studeren, gevolgd door een banddia presentatie. Hierna zal een korte simulatie van een onderwijsgroep plaatsvinden. Enkele studenten zullen een onderwijsgroep, zoals die er in de praktijk uitziet, naspelen. Daarna worden de bezoekers in groepjes van ca. 15 personen ingedeeld. Men krijgt dan de mogelijkheid vragen te stellen aan een student(e) en een medewerk(st)er. Na afloop van deze groepsbijeenkomst is er nog tijd om individueel wat informatie te verkrijgen op bv. de infomarkt. Per dag worden 5 van deze rondes georganiseerd. Voor deze dagen worden nog studenten en medewerk(st)ers gezocht, die de groepen willen begeleiden. Ook worden nog mensen gezocht voor de onderwijsgroepssimulatie. Info en aanmel-

ding bij Miranda Beekman, k. 3068, TS53, tel. 888829.

Examen blok 3.6

De studenten die blok 3.6 'Inleiding in de economie van de technologische ontwikkeling' volgen, kunnen hierin op maandag 4 dec. '89 een herexamen afleggen. Aanvang is 09.00 uur, einde 13.00 uur. Locatie: kamer 0089 en 0090, TS53.

Studie-adviseur

De studie-adviseur Thijs Hoex is afwezig op vrijdag 29 sept. Ook de spreekuren van woensdag 4 okt., vrijdag 6 okt. en woensdag 11 okt. vervallen. Een extra spreekuur wordt gehouden op dinsdag 10 okt., van 10.00 tot 12.00 uur.

Voorlichting arbeidsmogelijkheden

Op 9 okt. wordt een voorlichtingsbijeenkomst over 'arbeidsmogelijkheden bij instellingen en diensten die functioneren op internationaal terrein' (EG, Ministerie van Buitenlandse Zaken, internationale organisaties, etc.) gehouden. De bijeenkomst wordt georganiseerd onder auspiciën van de Interdepartementale Beleidscommissie Internationale Ambtenaren (BIA) in samenwerking met de projectgroep Internationaal Management. Aanvang van de bijeenkomst is 13.30 uur in de collegezaal van de Nieuwenhof, ZW4. Er zullen nog folders verschijnen, waarop de exacte programma-indeling bekend wordt gemaakt. Na afloop wordt door het BIA een borrel aangeboden. Voor meer info: Marjon Meertens, tel. 888823.

AIESEC BID

Woensdag 25 okt. organiseert AIESEC wederom de Bedrijven Informatie Dag op de universiteit. Tijdens deze dag kunnen studenten gedurende 7 sessies van 45 min. informatie krijgen van en vragen stellen aan diverse personen van bekende nederlandse bedrijven, o.a. IBM, Unilever, AKZO, DSM, Shell, ABN. Studenten die aan deze dag willen deelnemen, kunnen zich inschrijven bij AIESEC, kamer 0086, TS53, of bij de stand aan de ingang van de mensa, TS53. Prijs voor deze dag f 7,50. Dat is incl. bedrijvenboek, koffie/thee, lunch, borrel.

Mercurius

Op maandag 2 okt. is er een algemene ledenvergadering. Aan de orde komen o.a.: bestuursverkiezingen, het financiële verslag van het afgelopen jaar, de begroting van het komende jaar. Locatie: kamer 0089, TS53. Aanvang 20.00 uur.

Economisch faculteitsblad

Ikonomix, het blad van en voor de economische faculteit, verschijnt nu al enkele jaren ieder blok. Om dit vol te kunnen houden is Ikonomix op zoek naar medewerkers en studenten, die willen meewerken aan het blad. Dat kan door advertenties te werven, door mee te werken aan de lay-out (op de computer), of door af en toe artikelen te schrijven. Geïnteresseerden kunnen langskomen bij Ikonomix, kamer 0076 of bellen, tel.

888705. Gerard Boekhoven, Eddie Pelle.

Fin.-economisch management

Dit najaar organiseert STEP (Stichting Student en Praktijk) inhouse dagen bij Unilever, Shell, Hoogovens en DSM. Tijdens deze dagen wordt een groep van max. 25 doctoraalstudenten per bedrijf in de gelegenheid gesteld om intensief kennis te maken met deze ondernemingen. Meer info en inschrijfformulier zijn verkrijgbaar bij EFM of via telefoonnr. 020- 5484934.

Algemene Wetenschappen

Gastcollege

Op woensdag 4 oktober 1989 geeft mevrouw Jean Fagan Yellin, hoogleraar Engelse letterkunde aan Pace University, New York City, een voor iedere belangstellende openbaar gastcollege, met lichtbeelden, aan de Rijksuniversiteit Limburg. Prof. Yellin zal spreken over 'Incidents in the Life of a Slave Girl', het autobiografische verhaal (1861) van Harriet A. Jacobs, waarvan zij in 1987 bij Harvard University Press een nieuwe editie publiceerde, met inleiding en commentaar. Dit boek is de vrucht van een jarenlange avontuurlijke speurtocht naar het auteurschap en het historisch gehalte van Jacobs' autobiografie, die geruime tijd als een verzinzel is beschouwd. Volgens Times Literary Supplement is 'Incidents in the Life of a Slave Girl' van hetzelfde niveau als bij voorbeeld 'Uncle Tom's Cabin'. Prof. Fagan Yellin, die zich heeft gespecialiseerd in de literatuur en cultuur van de negentiende eeuw in de Verenigde Staten, met een sterk accent op het literaire beeld van vrouwen, slaven en 'radicals', zal Harriet Jacobs' verhaal relateren aan nog steeds actuele thema's als macht, ras en seksueel geweld. De lezing wordt georganiseerd door de bijzondere leerstoel Algemene en Nederlandse letterkunde van de FdAW, in samenwerking met de Werkgroep Vrouwenstudies Gezondheidswetenschappen. Plaats: TS53 (Corona-kamer). De lezing begint om 14.00 uur, waarna er gelegenheid is tot het stellen van vragen. Info: Klasien Horstman, tel. 888767/780 of Wiel Kusters, tel. 888689/365.

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid-Nederland
voor Acad., H.B.O. of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau

U hebt het druk, fijne vrienden en interessante hobbies maar... u mist die ene vaste partner. U kiest niet voor toeval, wel voor doelgericht zoeken.

Brochure: mw. Schiks 045-740088, postbus 443 Heerlen.

**free
record
shop**
ZO'N PLATENWINKEL!

*In het kader van het 200-jarig bestaan
van de Stadsschouwburg in Maastricht is
nu ook onze bonbon als beste
geselecteerd*

Friandises

Chocolatier

**De vermaarde pralines
van Maastricht**

**Wycker Brugstraat 55,
Maastricht**

DE NEDERLANDSE HARTSTICHTING

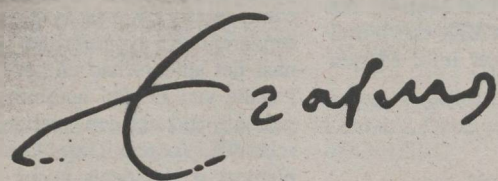
stelt zich o.a. tot taak wetenschappelijk onderzoek te initiëren en te stimuleren. Hiertoe worden **onderzoeks-subsidies** verstrekt op alle gebieden, zowel fundamenteel als praktisch van aard, die de bestrijding van hart- en vaatziekten betreffen.

Behalve onderzoek naar hartziekten en ziekteprocessen van de cerebrale vaten of andere perifere vaten, komt ook onderzoek op het gebied van voorlichting en gedragsverandering in het kader van preventie, behandeling en nazorg in aanmerking.

Aanvragen voor subsidie dienen uiterlijk op **1 april** of **1 oktober** van elk jaar in het bezit van de Nederlandse Hartstichting te zijn. Voor aanvragen dient gebruik te worden gemaakt van NHS-subsidieformulieren, die verkrijgbaar zijn bij de Nederlandse Hartstichting, Sophialaan 10, 2514 JR Den Haag, tel. 070 - 924292 tst. 64/65/66.

nederlandse hartstichting

**Erasmus Universiteit
Rotterdam**

DE ROTTERDAM SCHOOL OF MANAGEMENT ORGANISEERT VOORLICHTINGSBIJENKOMSTEN OVER DE MBA EN MBI PROGRAMMA'S

Een recent vergelijkend onderzoek van business schools in Europa evalueerde de management opleidingen van de Erasmus Universiteit Rotterdam/Rotterdam School of Management als beste in Europa.

Het management van organisaties is in toenemende mate internationaal gericht. Als u geïnteresseerd bent in een internationale management-carrière, dan is een MBA of een MBI opleiding van de Rotterdam School of Management een logische stap. U kunt kiezen:

■ INTERNATIONAL MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION

Het International MBA Program is een tweejarig voltijds programma in algemeen management ontwikkeld door de Faculteit Bedrijfskunde. Het programma behandelt alle relevante aspecten van internationaal management waaronder onderwerpen zoals marketing, organisatiekunde, financiering, strategie, technologie en informatica. Leermethoden zijn een combinatie van colleges, cases en projecten, ontworpen om essentiële management vaardigheden te ontwikkelen.

■ INTERNATIONAL MASTER OF BUSINESS INFORMATICS

Het International MBI Program is een tweejarig voltijds programma van de Faculteit Bedrijfskunde en de Faculteit der Economische Wetenschappen. Het programma richt zich voornamelijk op de management aspecten van de toepassing van nieuwe informatie technologieën. In het programma komen onderwerpen aan de orde zoals 'organizational change', 'innovation', 'projectmanagement' en 'international legal framework'.

Om tot de programma's toegelaten te worden moet men in bezit zijn van een doctoraal of vergelijkbaar buitenlands diploma. Ook dient men een voldoende score te hebben behaald voor de Graduate Management Admission Test (GMAT). De deadline voor inschrijving voor de eerstvolgende GMAT is 6 december 1989.

De voorlichtingsbijeenkomsten worden gehouden op de volgende plaatsen:

Erasmus Universiteit Rotterdam
woensdag 4 oktober 1989
17.30 - 19.30 uur
Burg. Oudlaan 50
Zaal C - 5, ROTTERDAM

Rijksuniversiteit Utrecht
donderdag 5 oktober 1989
10.00 - 12.00 uur
Heidelberglaan 2
Zaal 110, Trans. 2, UTRECHT

Katholieke Universiteit Brabant
donderdag 5 oktober 1989
14.30 - 16.30 uur
Hogeschoollaan 225
Zaal AZ - 6, TILBURG

Technische Universiteit Delft
vrijdag 6 oktober 1989
10.00 - 12.00 uur
Mekelweg 5
Aula, Commissiekamer 3, DELFT

Universiteit van Amsterdam
vrijdag 6 oktober 1989
14.30 - 16.30 uur
Oudemanhuispoort
Zaal C - 017, AMSTERDAM

Technische Universiteit Twente
maandag 9 oktober 1989
14.00 - 16.00 uur
Hengelsestraat
Logica, grote zaal, ENSCHEDE

Rijksuniversiteit Limburg
dinsdag 10 oktober 1989
11.00 - 13.00 uur
Zwingelput 4, Fac. Rechten, 'In de
Nieuwenhof', Collegezaal, MAASTRICHT

Technische Universiteit Eindhoven
dinsdag 10 oktober 1989
15.00 - 17.00 uur
Den Dolech 2
Auditorium, Zaal 14a, EINDHOVEN

Rijksuniversiteit Leiden
woensdag 11 oktober 1989
15.30 - 17.00 uur
Cleveringaplaats 1
Gebouw 1175, zaal 201, LEIDEN

Indien u geen gelegenheid hebt een voorlichtingsbijeenkomst bij te wonen, vul dan onderstaande bon in voor meer informatie.

Graag ontvang ik meer informatie over:

- ☐ het International MBA Program in General Management
☐ het International MBI Program in Business Informatics

Naam:

Adres:

Postcode: Woonplaats:

Afstudeerrichting:

Jaar van Afstuderen:

STUUR DEZE BON NAAR:
Erasmus Universiteit Rotterdam/Rotterdam School of Management, Bureau Voorlichting, Werving & Selectie, MBA & MBI Programma's, Burg. Oudlaan 50, 3062 PA Rotterdam.
Telefoon: 010 - 408 19 26/27

Ob-9/89

INTERNATIONAL MBA PROGRAMS THAT REALLY MASTER GLOBAL DEMANDS

Door Lucia Geurts

Audities NSO Niet voor zuiderlingen?

In oktober en november houdt het Nederlandse Studenten Orkest de jaarlijkse audities voor zijn concerttoernee in januari 1990. Musicerende studenten - echte amateurs en halve professionals - kunnen een poging wagen lid te worden van het gelegenheidsorkest. Het is een leuke en muzikaal goede ervaring samen met negenenegentig andere enthousiaste leeftijdsgenoten muziek te kunnen maken van gerenommeerde componisten onder leiding van een ervaren en kundig dirigent. Wie wil dat nou niet?

Volgens de organisatie van het NSO de studenten in Limburg. Gebleken is, dat uit deze regio vrijwel niemand belangstelling heeft voor een plaatsje in het orkest. Merkwaardig toch, terwijl deze provincie doorgaat voor de meest muzikale van het ganse land en hier zelfs een conservatorium is. Nu is de veelgehoorde klacht, dat studenten zo a-cultureel zijn, maar gaat dat ook op voor mensen die van muziek een hobby of bijna-beroep gemaakt hebben? Zijn Limburgse studenten zo schuchter, hebben ze podiumangst, moeten ze te hard studeren of voelen ze zich te goed voor de rest? Het blijft gissen. Een ding is zeker: wil het NSO werkelijk ook het zuiden betrekken bij zijn activiteiten, dan zal het zich daarvoor een beetje meer inspanning moeten getroosten. Welgeteld een keer waren de audities ook een beetje deze kant op, en wel in Eindhoven. Daar kwamen niet massaal studenten uit Limburg op af. Conclusie: dan maar niet meer helemaal naar het zuiden afzakken met de hele santekraam, die nu eenmaal nodig is bij een auditie. Da's zonde van de moeite. Het NSO had zich weleens kunnen afvragen of het voldoende bekend is in het zuiden, of het uitnodigend genoeg is. Tenslotte is de toernee tientallen jaren aan Limburg voorbij gegaan en bestaat de universiteit nog niet zo vreselijk lang. Een eventuele relatie NSO-Limburgse

studenten moet een beetje kunnen groeien. Op z'n minst had het NSO het nog eens kunnen proberen beneden de grote rivieren. Op z'n minst had het NSO zijn audities kunnen plannen in Maastricht, waar een conservatorium is. Wie nu wil meespelen moet wel heel verschrikkelijk gemotiveerd zijn. De dichtsbijzijnde auditie is in Utrecht! De echte amateurs kunnen daar op 9 oktober voorspelen, conservatoriumstudenten op 8 november. De overige audities zijn in Amsterdam, Zwolle, Leiden en Den Haag. Misschien kan het NSO gratis treinkaartjes beschikbaar stellen? Wie toch nog wil auditeren kan zich opgeven bij Francine 071 - 143355 of Wiveka 071 - 146656.

Mosasauruswandeling

De kinderboekenweek van 4 tot en met 14 oktober heeft dit jaar een speciaal Maastrichtstintje. Mieke Dorrestein heeft een boek geschreven over de vondst van de Mosasaurus in de grotten van de Pietersberg en de roef van dit fossiel in de Franse tijd. Zij heeft de feitelijke gebeurtenissen gegoten in een spannend verhaal. Het wordt onder de titel "Verscholen in de mergelgroeve" uitgegeven door uitgeverij Ploegsma in het kader van de kinderboekenweek. Zaterdag 7 oktober komt Mieke Dorrestein naar Maastricht. In de bovenzaal van de VVV (Dinghuis) vertelt zij om 14.30 uur hoe zij haar verhaal heeft gemaakt. Daarna organiseert de stichting Literaire Wandelingen Maastricht een wandeling langs een aantal plaatsen in de stad, die in Dorrestein's boek voorkomen. De middag wordt besloten in het Natuurhistorisch Museum, waar de replica van de mosasaurus te zien is. Wethouder Peters (cultuur) verloot daar drie boeken onder de deelnemers aan de wandeling. Inschrijving voor de middag (die vooral geschikt is voor mensen boven de tien jaar) is mogelijk tot en met vrijdag 6 oktober aan de balie van het VVV-kantoor.

Galleries

Anny van den Besselaar

Galleries, overal zijn ze de laatste decennia verschenen. Zijn het winkels of musea, kruideniers van kunst of moderne mecenaten? Hoe hebben zij hun zaakjes geregeld en wat is hun markt? Kortom: een kijkje achter de etalages van de galerie. Om te beginnen: Annby van den Besselaar, Tafelstraat 6a.

Buiten de bruine toegangspoort staat een bordje "Expositie". Achter de poort een klein, driekantig terrasje van harde, blauwe steen, versierd met bloembakken vol rode geraniums. Een balkon boven de Jeker, die onder het oude huis doorstroomt. Hoge oude muren rondom, meer bloembakken als hangende tuinen en in de verte een enorme kastanjeboom. Dat is de entree naar de galerie van Annie van den Besselaar. De tentoonstellingsruimte is ruim en licht. Op een oude tafel liggen informatie over het werk en perskritieken, in een hoek staan een aantal mappen met betaalbare grafiek (75 tot 800 gulden) en bij het raam een smalle glazen vitrine met keramiek. Verder is de zaal leeg. Alle aandacht wordt getrokken naar de tentoongestelde schilderijen van olieverf (Sjef Hutschemakers) en van textiel (Janneke Lahey). De maand is bijna om en dan wordt de expositie gewisseld. Iedere maand andere, meestal Nederlandse, moderne kunst. Soms figuratief, zoals nu. Landelijke taferelen in aardse kleuren in stevige penseelstreken van Hutschemakers naast ragfijne "tekeningen" van Lahey. Zij maakt collages van dunne stukjes textiel en verf: gevels, ramen, deuren, details van een vakwerk muur. Haar werk overtreft in aantal dat van Hutschemakers, maar is dan ook ruim twee keer zo goedkoop. Het is aantrekkelijke kunst voor een gemiddelde beurs (maximaal 800 gulden), een gemiddelde smaak en een gemiddeld huis. In twee weekends zijn ruim honderd bezoekers binnen geweest, getuige het receptieboek. Enthousiaste reacties, maar slechts drie werken zijn verkocht. Hoeveel idealisme moet je hebben om op deze basis te kunnen blijven werken?

Van den Besselaar: "Zonder idealisme kun je beter niet beginnen, want een galerie geeft veel meer werk dan je vermoedt. Maar tegelijkertijd moet je ook zakelijk zijn. Geen galerie kan bestaan zonder te verkopen. Tenslotte investeer je een hoop energie, letterlijk en figuurlijk, en die moet er toch op z'n minst weer uitkomen. Om hier te kunnen exposeren betalen de kunstenaars hanggeld. De opbrengst van de verkoop is dan voor hen. Maar daarnaast is het voor de kunstenaars ook belangrijk dat ze naamsbekendheid krijgen. Kennismaken met kunst is even belangrijk als kopen en hoe vaker mensen kijken naar kunst, hoe meer zij haar gaan waarderen. Op den duur is de stap naar kopen nog maar klein.

Het is daarom ook belangrijk een vast publiek op te bouwen. Dat ontstaat aan de ene kant door een bepaalde lijn in je exposities, door een stempel dat je jezelf opdrukt. Ik kies altijd voor hedendaagse kunst. Daarbinnen heb ik wel een heel wisselend aanbod van kunstenaars. Niet alleen in het platte vlak, ook keramiek of beelden. Verder stuur ik uitnodigingen en die kring breidt zich steeds meer uit."

De galerie bestaat officieel anderhalf jaar. Ze is aangesloten bij de onlangs opgericht vereniging van Limburgse galleries. Vijf jaar geleden begon Van den Besselaar al met de verkoop van eigen grafisch werk aan huis, op hetzelfde adres. Zij studeerde textielwerk en zeefdrukken aan de Vrije Academie in Den Haag, een werkplaats voor kunstenaars met of zonder vooropleiding. Naast het galeriewerk voert ze nog steeds regelmatig opdrachten uit voor onder andere grote bedrijven, zoals de PTT. Waardoor laat zij zich leiden bij de samenstelling van de exposities? "Het moet goed werk zijn, waar ik volledig achter het kan staan. Daar selecteer ik op. Smaak? Speelt misschien wel een rol. Maar neem nu de schilderijen van Sjef Hutschemakers. Zelf houd ik meer van abstracte kunst. Dat is dit helemaal niet, maar het spreekt me toch aan: het is goed werk. Soms zie je iets en dan weet je: dat moet ik de mensen kunnen laten zien. In november zag ik een televisiefilm over een serie lino's over de oorlog van een Duitse kunstenaar. Prachtig. Dat heeft zoveel indruk op me gemaakt, dat ik erachteraan gegaan ben. In mei heb ik ze hier."

De galerie van Anny van den Besselaar is open donderdag van 13 tot 17 uur en vrijdag tot en met zondag van 11 tot 17 uur.

Lucia Geurts

Theater

Huweljksspel, toneelstuk van Edward Albee met Josine van Dalsum en Paul Röttger, Stadsschouwburg Heerlen, 29 + 30 sept.: 20.30 uur.
Ezels en Kwasten, cabaretier Job Schuring, Theatercafé, 29 + 30 sept.: 23.00 uur.
Zanger van verlangen ...Nachtegaal, Theatergroep Kristal, Löss Theater, 30 sept.: 20.30 uur.
La Traviata, opera van Verdi, Sportpaleis Luik, 29 + 30 sept.: 20.00 uur en 1 okt.: 16.00 uur.
Flairck in concert, Stadsschouwburg, 1 okt.: 20.00 uur.
Blauwdruk, Toneelgroep Het Volk, Zaal Toneelacademie, 2 okt.: 20.30 uur.
Van Zwarte Woud tot Zwarte Zee, Folkloristisch Danstheater, Stadsschouwburg Heerlen, 30 sept.: 20.00 uur.
Post uit Afrika, Theaterunie, Zaal Toneelacademie, 3 okt.: 20.30 uur.
Kaas, acteur Herman Verbeeck, Stadsschouwburg, 4 okt.: 20.00 uur.
Toon Hermans, Stadsschouwburg Heerlen, 4 okt.: 20.00 uur.
Seth Gaalkema, Stadsschouwburg, 5 okt.: 20.00 uur.
Shirley Valentine, Het Nationale Toneel, solotoneel met Anne-Wil Blau-

kers, Stadsschouwburg Heerlen, 5 okt.: 20.00 uur.
De eeuwige officier, toneelstuk van Ibrahim Selman, Stadsschouwburg Heerlen, 5 okt.: 20.30 uur.

Muziek

Taal & Muziek, Vocaal Ensemble A sei Voci, Intropodium, 29 sept.: 20.30 uur.
Taal & Muziek, Ensemble Contraint, Intropodium, 30 sept.: 20.30 uur.
Johannes Brahms, Violconcert en Symfonie nr. 1 in d, Limburgs Symphonie Orkest, Stadsschouwburg Heerlen, 29 sept.: 20.00 uur, Staargebouw, 30 sept.: 20.00 uur.
Ivo Janssen, piano, Stadsschouwburg Heerlen, 1 okt.: 12.00 uur.
Pianorechtal, Rian de Waal, Redoute Stadsschouwburg, 3 okt.: 20.00 uur.
Lunchconcert, Ensemble Ad Libitum, Redoute Stadsschouwburg, 4 okt.: 12.30 uur.

Diversen

Studium Generale, lezing door Joep van Leeuwen: de geschiedenis van de jazzmuziek, Aula Universiteit, 5 okt.: 20.00 uur.
Exposities

Hans Hansen e.a., Galerie Artisan, Grote Gracht 43 Maastricht, 23 aug. t/m 30 sept. Openingstijden: di t/m za 13.30-17.30 uur.
De vlag dekt de lading, collectie vaandels in het bezit van het sociaal historisch centrum. Expositie loopt vanaf 7 sept. t/m 5 okt., Gouvernement, Maastricht. ma t/m vr 9-17 uur.
Janneke Lahel en Sjef Hutschemakers, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstr. 6a Maastricht, 8 sept. t/m 1 okt. Openingstijden: do 13-17, vr t/m zo 11-17 en na afspraak.
Roland Sohler, Perroengalerie, Vrijthof 35, Maastricht, 2 sept. t/m 30 sept. Wo t/m za 13-18 uur of volgens afspraak.
Gertrude Beker, Galerie Wolfs, Hoogbrugstraat 69 Maastricht, 9 sept. t/m 1 okt. Openingstijden: wo 14-18, do 18-20, vr 14-18 za 10-17 en zo 13-17 uur.
Slegfried Gorinskai en Charles Pekkharling, Galerie De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 Cadier en Keer, 8 sept. t/m 8 okt. Openingstijden: do 15-20, vr, za en zo 13-18 uur.
Jiri Anderle en Luc Bemelmans, Galerie Fah, Brusselsestraat 80, Maastricht, 8 sept. t/m 17 okt. Openingstijden: vr t/m zo, 13-17 uur.
Marjon Le Blanc en Hans Lemmen, Galerie Signe, Akerstraat 82a Heerlen,

10 sept. t/m 8 okt. Openingstijden: wo t/m zo, 14-16 uur.
Jacqueline Hanssen, grafiek en werken op papier. Galerie Plons, Mariabastion 52 Maastricht, 15 sept. t/m 1 okt. Openingstijden: do t/m zo 13-17 uur.
Shinkichi Tajiri, sculpturen en papierwerk, Galerie Schuwirth & van Noorden, Rechtsstraat 64 Maastricht, 9 sept. t/m 14 okt. Openingstijden: do t/m za 14-18 uur.
Per Kirkeby, Galerie Wanda Reiff, Rechtsstraat 43, Maastricht, 16 sept. t/m 28 okt. Openingstijden: di t/m za 13-18 uur.
Freark van der Wal, schilderijen en tekeningen, Museum Van Bommel-Van Dam, 24 sept. t/m 29 okt. Openingstijden: 10-16.30 uur.
Fransz Witte, schilderijen, Bestuurscentrum, Beekstraat 51, Meerssen, 22 sept. t/m 20 oktober. Openingstijden: werkdagen: 9-12.30 en van 13.30-17 uur.

Film

Speelweek 29 september t/m 4 oktober
Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40b
Zwarte regen, 20.00 uur
Bagdad café, 21.00 uur

Zwarte regen, 22.00 uur

5 oktober
VPRO-cinema, 19.30 - 23.30 uur
Bagdad café, 21.00 uur
VPRO-cinema, 19.30 - 23.30 uur

Mabi, Kleine Gracht 24a

Baron Munchausen, vr t/m zo om 14.30, 18.15 + 21.00 uur. Ma, di + do om 21.00 uur. Wo om 14.30 + 21.00 uur.
See no evil, hear no evil, vr t/m zo 14.30, 18.30 + 21.00 uur. Ma, di + do om 21.00 uur. Wo om 14.30 + 21.00 uur.
Lock up, dag. om 21.30 uur, vr om 14.30 + 18.30, za + zo om 18.30 uur.
Licence to kill, vr t/m zo om 14.30, 18.15 + 21.15 uur. Ma, di + do om 21.15 uur. Wo om 14.30 + 21.15 uur.

Cinema Palace, Wyckerbijstr. 1

Indiana Jones and the last crusade, dag. om 18.00 + 21.00 uur. Za, zo en wo ook 14.15 uur.
Lethal Weapon II, dag. om 21.15 uur. Za, zo en wo óók om 14.15 uur.
Roadhouse, dag. om 18.15 + 21.15 uur.
Beaches, dag. om 18.15 uur.

Lawijt

Ik woon in een studentenhuis. '!?!?' zult U zich nu afvragen, lieve lezers, 'ik dacht dat die Eva een redelijk betaalde baan op de universiteit had!?' Jazeker, heb ik ook. Maar dankzij het hoogst efficiënte woonruimteverdelingssysteem van de gemeente Maastricht moet ik noodgedwongen huizen op een zolderkamer. Geduldig wacht ik nu alweer vijf jaar op het moment dat het de burgemeester schikt mij een huisje toe te wijzen. Ik ben ondertussen een asociaal: hoewel ik makkelijk het drievoudige van mijn huidige huur kan dokken en studenten als hyena's op mijn goedkope prachtkamer azen word ik gedwongen hier te blijven hangen. Enfin, daar wil ik het nu niet over hebben. Ik wil jullie eens kond' doen van de charme van zo'n huis. Door allerlei architectonische knuppeligheden slagen de bewoners van het pand er niet in de tent samen te bewonen. Veel onderling contact is er dus niet. De meeste communicatie vindt in het trappenhuis plaats: 'Hoi!', 'Hallo!'

Gelukkig communiceren mijn buurman en ik wel wat beter. Of, laat ik het beter formuleren: mijn buurman heeft een feilloze vorm van communicatie bedacht. Laat ik 'm eerst even voorstellen. Hoewel het baasje economie op onze hoogsteigen Alma Mater studeert kan ik hem gerust zwartmaken in deze column; hij is namelijk nog te stom om een portie algemene ontwikkeling uit Maaspost of Trompetter op te doef (...misschien leest-ie wel de Autogids, dat kan nog...), laat staan dat hij afweet van het bestaan van Observant. Ik probeer wel eens een universitair grapje met hem te maken, zo van 'Het is me toch wat met die rector, hè?' Dan hoor ik zijn geringe hoeveelheid hersens als een kiezel door z'n schedel knikkeren terwijl hij zich het hoofd breekt over deze mysterieuze opmerking. Tenslotte grinnikt hij wat. Nee, met Sjra is het waarachtig dolle pret!

Sjra heeft schoenen met zolen die wel van Kevlar (die keiharde wondervezel) lijken. Hij heeft ze ook altijd aan, dag en nacht. Bovendien zijn z'n stampertjes met lood verzwaard om de geluidseffecten wat te benadrukken. Ik hoor Sjra altijd al het huis binnenkomen als hij zijn voet op de eerste traprede zet. Wij wonen op de derde verdieping...

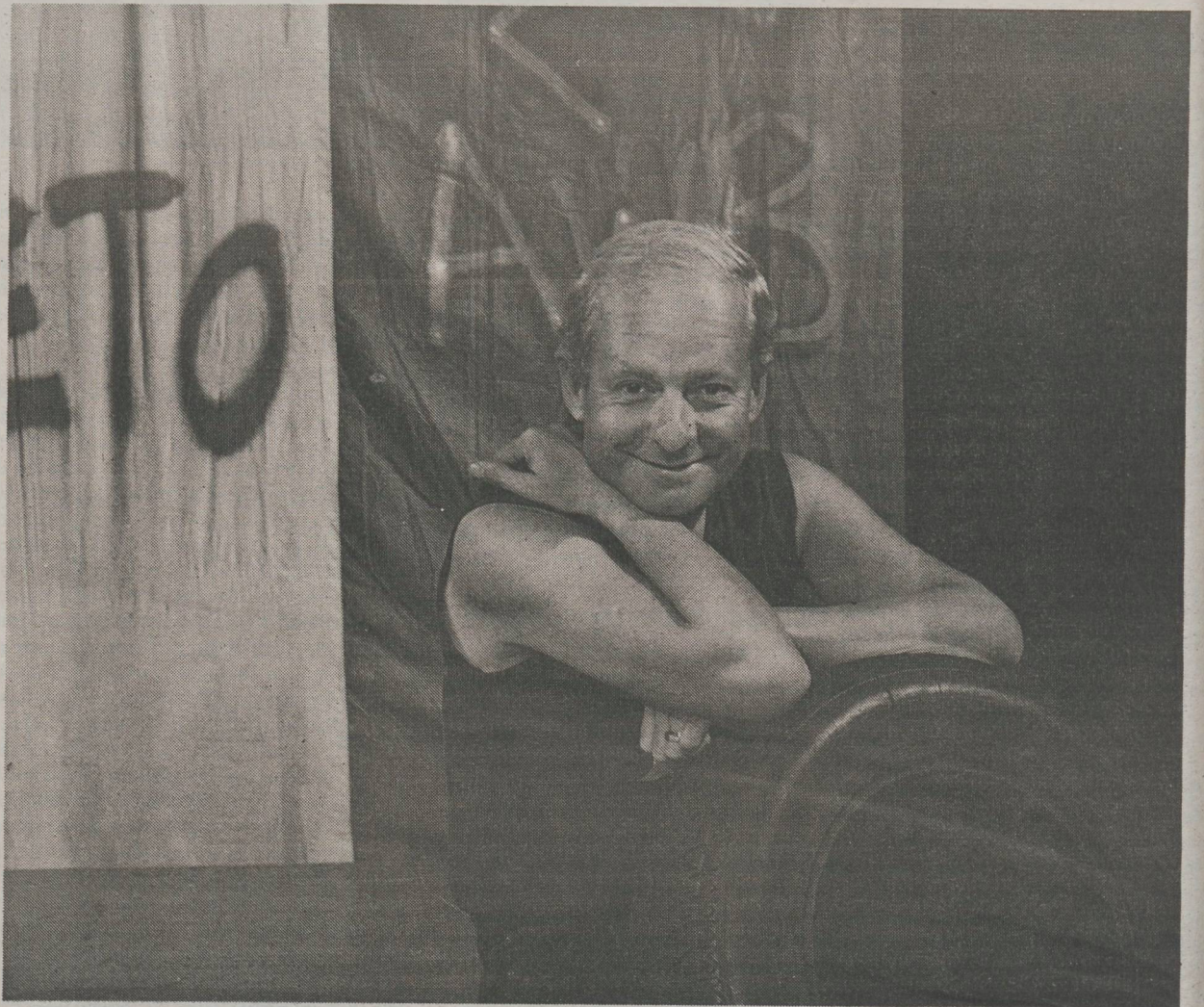
Met voortvarendheid dreunt buurman de trappen op. De boodschap is: 'Ik ben thuis!' Van enige matigheid is vervolgens geen sprake. Zijn kamerdeur wordt luidruchtig rammellend met tientallen sleutels ontsloten, en enige malen opengerukt en dichtgeworpen. Boodschap: 'Die scharnieren zijn óók onverwoestbaar!' Vervolgens stuteren Sjra en zijn vriendin op skippyballen driemaal zijn kleine kamertje rond en houden een wedstrijd trampolinespringen op oma's matras. Bericht: 'Wij hebben me een lol!' Soms spelen ze of ze ruzie hebben. In die gevallen testen ze de duurzaamheid van de gipsplaten tussen Sjra's en mijn kamer. Tot dusverre zit dat wel snor.

Jammergenoeg is mijn buurman ouderwets oostindisch doof. Op mijn verzoek om wat meer rust in de tent reageert hij met de verbaasde onschuldigheid van een debiele jonge makaak.

Vier dreunende voetstappen naar het toilet, en net als je weer slaapt hetzelfde traject terug. Heel stilletjes vermóórd ik m'n buurman nog 's.

Eva

Pieter-Dirk Uys
(foto Franco Gori)

FOK DIE BOERE!

Er staan drie kinderen in Soweto, ze hangen tegen een hekje. Twee zijn iets groter dan de derde. Zegt de een: weet je hoe oud ik ben? Ik ben zes jaar. Oh, zegt de ander, nou, ik ben zeven jaar. Oh, zegt de eerste.

Dan tegen het kleintje: hoe oud ben jij eigenlijk? Weet ik niet, zegt het jochie. Kom jongen, vertel op, hoe oud ben je. Het knulletje kijkt op, en zegt met een benauwde glimlach: kwenie.

Nou, zegt de grootste, vertel eens, rook je? Nee. Drink je? Nee, ook niet. Weet je hoe je een benzinebom moet maken? Nee, dat weet ik niet.

In dat geval ben je pas vier, roepen de grotere jongens triomfantelijk.

bericht uit Maastricht

Het is de wrange wereld van Zuid-Afrika die Pieter-Dirk Uys (44) twee uur lang onafgebroken op de planken zet. Geen pauze, geen ingewikkelde requisieten, want je weet maar nooit. Niet hier in Nederland, hier is alles veilig en liberaal en rustig, maar 6000 mijl verderop in zijn eigen land wil het wel eens minder vriendelijk toegaan. Daar kon het altijd gebeuren dat de voorstelling onderbroken werd door politie die weinig gecharmeerd was van de aanvallen van Uys op het apartheidssysteem, hoe goed verpakt ook. Toen Uys (de juiste vette Zuidafrikaanse uitspraak ligt tussen het Nederlandse 'ijs' en het Engelse 'ace') in 1981 met zijn cabaretvoorstellingen in eigen land begon, was een mobiel setje kartonnen dozen waarin wat pruiken en brillen, schoenen, heren- en vooral ook dameskleding, midden op het toneel geplaatst, niet zozeer een gimmick als wel gewoon nuttig. Oppakken en wegwezen, dat doe je niet zo gemakkelijk als je een uitgebreid arsenaal spullen op en achter het toneel heb liggen. Maar inmiddels is Uys gevierd, ook in Zuid-Afrika, zelfs, nee juist bij de blanken, en niet alleen de progressieve variant daarvan. De 'hit-and-run' enscenering heeft hij echter gehouden en tot het uiterste effectief gemaakt: alle changementen vinden op het toneel plaats, moeiteloos tovert hij zich ter plekke om van zijn favoriete personage P.W. Botha (spreek uit: Bwoata) tot bisschop Desmond Tutu, compleet met kirlachje en wapperende handen. Een of twee keer slechts verdwijnt hij even achter het doek, een gigantische Zuidafrikaanse vlag die zo bedrieglijk weinig verschilt van de onze, oranje-wit-blauw, en die hier voorzien is van wat scheuren en anti-apartheidsgraffiti. Fok die Boere!

Dat Uys een brede theateropleiding achter de rug heeft verbaast niemand die hem aan het werk ziet. Een pruik, een snor, Uys babbelt rustig (hoofdzakelijk in het Engels) verder terwijl hij zich staande voorbereidt op een volgende figuur. Het publiek weet nog niets, dit kan nog iedereen worden. Maar dan, plotseling, vertrekt hij zijn gezicht, kromt zijn rug en wandelt naar de microfoon die voor het achterdoek op een apart verhoginkje staat opgesteld. Geen twijfel mogelijk, de man die hier zijn speech staat te geven IS die andere Botha, Pik, Zuid-Afrika's minister van buitenlandse zaken die er geen been in ziet om de problemen in zijn land geheel, maar dan ook geheel, te

wijten aan datzelfde buitenland waar hij minister voor is. Het publiek kan dus lachen, zeker het comfortabele anti-apartheidspubliek wat in een land als Nederland de zalen bevolkt. Maar Uys, alias Pik Botha gaat verder, en blijkt ineens dingen te gaan zeggen die waar zijn. Niemand kan tegenspreken dat Nederland en Nederlands-Indië, Engeland en Noord-Ierland, Australië en de Aboriginals, tja, heel wat westerse beschaafde landen moeizame relaties (hebben) onderhouden met hun al dan niet gekleurde minderheden. Niemand kan ontkennen dat er enige hypocrisie schuilt in de westerse (dus onze) standpunten. Waar blijft bijvoorbeeld de boycot van goud en uranium, vraagt Pik zich sarcastisch af. "Hypocrisy is the vaseline of political intercourse", laat Uys daarom zijn bekendste creatie, Evita Bezuidenhout, vol begrip opmerken. Uys heeft begrip voor zijn land, voor de blanke mensen die er leven, zelfs voor de Botha's en al die andere diehards die zich in bochten wringen om hun systeem te verdedigen. De kritiek die hij levert komt daarom des te harder aan, ook al omdat hij zichzelf (en ons) niet spaart. "Mooi pak heb je aan", sneert de Uys (als Zuidafrikaanse veiligheidspolitieman) in de luidspreker tegen de Uys op het toneel. "je kan wel zien dat jij er ook zo een bent die flink verdient aan de anti-apartheid".

Pieter-Dirk Uys, zoon van een Afrikaner vader en een gevluchte Duits-Joodse moeder, heeft niet stilgezeten in de jaren die voorafgingen aan zijn optreden van enige dagen geleden hier in Maastricht. Aan de universiteit van Kaapstad studeerde hij drama, in London doorliep hij de filmacademie, maar zijn land trok ondanks alles te sterk om er lang weg te blijven, en zo hervond hij zich in 1973 weer thuis als lid van de enige niet-gesegregeerde theatergroep in Kaapstad. Hij schreef, regisseerde en acteerde maar ondervond gaandeweg steeds meer last van de censuur. Zijn toneelstukken werden verboden, optredens werden steeds moeilijker.

Uit die periode dateert zijn beslissing om solo te gaan spelen en daarbij de overheid met haar eigen middelen te lijf te gaan. Uys maakt dankbaar gebruik van de absurditeiten die het Zuidafrikaanse regime in de wet heeft weten vast te leggen en van de onsterfelijk belachelijke uitspraken die haar leiders keer op keer doen. "Mijn beste tekstschrjver, echt waar, dat is P.W. Botha. Wat die letterlijk zegt kun je niet verzinnen." Zelfs voor de titel van zijn show is hij schatplichtig aan de nu ex-president: "Adapt or die" riep deze uit tegen zijn land. Uys maakte er "Adapt or dye" (= een tint geven, verven) van.

Het regime is dus, het kan bijna niet anders, permanent aanwezig in de show van Uys. In de personages die hij uitbeeldt, maar ook van buitenaf, door de blikken stem uit de luidsprekers die van tijd tot tijd vermanend optreedt als Uys op het toneel te ver dreigt te gaan. Het geeft een vervreemdend realistisch effect dat de voorstelling onder een extra dosis spanning zet.

Uys blijkt die permanente spanning nodig te hebben, ook buiten het theater. In het Hollands Dagboek, de lijvige rubriek in de zaterdagbijlage van NRC-Handelsblad die hij twee weken geleden schreef, bekend hij zenuwachtig te worden van onze vrijheid. "Dit laat my so vreemd voel, so veilig en dan word ik slap en gemaklik. Veilig beteken onbetrokke."

Zou er een land ter wereld zijn waar Pieter-Dirk Uys niet met gemengde gevoelens vertoeft?

Wammes Bos